ANT

Haftalık Dergi • 4 Mart 1969 • Sayı: 114 • 125 Kuruş

ALKILIÇ HAPİSTE TUTULAMAZ

HAFTANIN NOTLARI

Nixon Avrupa'da

Yeni Amerikan Cumhurbaşkanı Richard Nixon, Beyaz Saray'a yerleşir yerleşmez bir «iyi niyet» gösterisine başlayarak Avrupa'da dostluk gezisine çıkmıştır. Geziye çıkarken Nixon, «Avrupa'ya, Avrupalılara nasihat etmek, bizim kendilerinden daha çok bildiğimizi söylemek, bizi izlemelerini salık vermek için gitmiyorum. Avrupa'ya onları dinlemek, görüş teatisinde bulunmak, onlardan kendi sorunlarının çözümü konusunda bilgi ve tavsiye almak için gidiyorum» demiştir. Bununla beraber, iyi niyet gösterilerinin ardında, Nixon'ın Avrupa seyahatinin başlıca amacının, saldırgan NATO Paktı'nı kuvvetlendirmek ve Amerika'nın Avrupa'daki çıkarlarını sağlam kazığa bağlamak olduğu, gezinin daha ilk adımında meydana çıkmıştır. Nitekim, Nixon'ın Avrupa gezisini tepkiyle karşılayan Avrupa'nın bir çok yerinde «burnundan getirme» komiteleri kurulmuş ve protesto hareketleri düzenlenmiştir. Arkadaşımız Hüseyin Baş'ın, Nixon'ın Avrupa gezisi ile yazısı 7. sayfamızdadır.

23 şubat

Memura zam yok

■ Hayat gittikçe pahalılanırken memur maaşlarının hayat pahalılığı ile orantılı şekilde artırılmasını öngören Personel Kanunu'nun mali hükümlerinin uygulanması, Millet Meclisi'nde AP'lilerin oylarıyla 1971 yılına kadar ertelenmiştir. Personel Kanunu'nun bütünüyle uygulanması gerektiği halde, çakmış bir kanunu uygulamaktan kaçınmanın anayasayı açıkça ihlal etmek anlamına geldiği, tasarı görüşülürken muhalefet gruplarına mensup milletvekilleri tarafından ifade edilmiştir. Tasarının AP oylarıyla kabulü tepkilere yolaçmış, AP'liler protesto edilmiştir. Türkiye Kamu Personeli Sendikaları Konfederasyonu bir bildiri yayınlayarak «Personel Reformunu gerçekleştirecek kanunlar yerine halkın rızkından kesilen kuruşlarla toplanan bütçeden ihtisas, liyakat ve kariyer dışında ve kuvvet görüntüsü oranında yarar sağlamayı olanaklaştıracak kanunların getirilmesi yersizdir» demiştir. TÖS ve TÖDMF adına yapılan açıklamada da «Geçim sıkıntısı içinde kıvranan 120 bin eğitmen, öğretmen ve eğitim memuru adına» bu davranış protesto edilmiştir.

Amerika'ya karşı

■ Bir Amerikan petrol şirketinin Peru'daki tesislerine tazminat ödemeksizin el koyması, Peru Hükümeti ile Amerika arasındaki ilişkileri yeni bir safhaya sokmuştur. Peru Dışişleri Bakanı General Edgardo Mercado, sorunun bir uluslararası hakem kuruluna götürülmesine kesinlikle karşı olduklarını söylemiş, Kalkınma Bakanı General Alberto Maldonado da, Amerikan şirketi ile doğrudan doğruya bir görüşme açılmasına karşı olduklarını belirtmiştir. Öte yandan, Peru Hükümeti'nin Amerikan balıkçı gemisi Mariner'in tevkifinden dolayı, Amerika'nın verdiği «Mariner'deki 50 bin dolarlık zararın tazminini isteyen» notayı reddedeceği de açıklanmıştır. Peru'nun Amerikan emperyalizmine karşı bu cesurca çıkışlarına, Washington'un ekonomik misilleme ile karşılık vereceği bildirilmektedir.

24 şubat

Zamlar zinciri

■ Tekel maddelerine yapılan son zamlar, yeni bir zam zincirinin ilk halkası olmuş ve çeşitli esnaf dernekleri de, hazırladıkları yeni listelerle zam için teşebbüse geçmişlerdir. Özellikle dolmuş ücretleri için istenen zamların çok yakında onaylanarak yürürlüğe gireceği, lokantacıların ve kahvecilerin de zam isteklerinde ısrar ettikleri açıklanmıştır. Böylece ticaret erbabı kendisini pahalı fiyat mekanizmasına intibak ettirerek gemisini kurtarmakta, bütçenin bütün yükü yine dar gelirli vatandaşların sırtına binmektedir.

Basın'ı tehdit

■ AP iktidarından geniş ölçüde destek ve yardım görerek şimdiden tarihe «Kanlı Pazar» olarak geçen yüzkarası saldırıyı planlayanların cüreti bununla da kalmamış, bazı gazeteleri tehdit etmek ve bazı cahil kişileri kışkırtmak için MTTB salonunda bir toplantı düzenlemişlerdir. «Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği Yüksek İcra Konseyi» tarafından düzenlendiği bildirilen toplantıda konuşmacılar yalnız sol basını değil, tarafsız bilinen yayın organlarını da «Moskof basını» olarak nitelendirip sıranın rotatiflere geldiğini söyleyerek «Tekrar Tan hadisesini meydana getirme» tehdidini savurmuşlardır. Özellikle İlhan Darendelioğlu ve Orhan Kiverlioğlu adındaki saldırganlar, Taksim'deki olayların bir başlangıç olduğunu, devam ettirileceğini ve bazı gazeteler için de «gerekenin yapılabileceğini» söylemişlerdir.

TİP para alacak

■ Anayasa Mahkemesi AP iktidarınca çıkarılan ve sadece egemen sınıfların dümensuyundaki partilerin hazineden yardım almasını sağlayan kanunu, TİP'in açtığı dava üzerine iptal etmiş ve partilere meclis başkanlık divanındaki temsil durumlarına ve kuvvet oranlarına göre yardım yapılması gerektiğine karar vermiştir. Buna göre, TİP önümüzdeki genel seçime girerken hazineden yardım alacaktır.

25 şubat

Büyük yolsuzluk

■ Diyarbakır'ın Bismil İlçesi'nde tohumluk buğday, arpa ve suni gübre dağıtımında büyük yolsuzluklar yapıldığı ileri sürülmektedir. İlçe kaymakamının ve zıraat teknisiyeni İsmet Aksoy ile Veteriner İbrahim Yeter'in adlarının karıştığı bu yolsuzluğun yıllardan beri süregeldiği, çiftçiye zırai kredili olarak verilmesi gereken buğday arpa ve suni gübrenin rüşvet karşılığında Toprak Mahsulleri Ofisi'nden çiftçilikle hiç ilgisi olmayan kişilere uzun vadeli kredi ile verildiği, sonradan bu mahsuller karşılığını tahsil etmenin imkansız hale geldiği ifade edilmektedir. İddiaya göre, bazı Bismil'li çiftçiler, yolsuzlukları şahitleriyle tesbit ettikten sonra Demirel'e «Rüşvetli dağıtılan buğdaylara ortak mısınız?» şeklinde bir telgraf çekmişler, bunun üzerine Bismil'e gelen iki müfettiş tahkikat yapmışlar, fakat bir sorumlu bulamadan dönmüşlerdir. Tarım Bakanı'nın Diyarbakır'a 30 bin ton buğday gönderildiği yolundaki beyanına karşılık, Diyarbakır Valisi'nin 12 bin ton tohumluk buğday alındığını söylediği ve geri kalan 18 bin ton'un nereye gittiğinin tesbit edilemediği de bildirilmektedir.

TV'de sansür

■ Ankara televizyonunun «panorama» programında yayınlanması tasarlanan «Kanlı Pazar» olaylarıyla ilgili aktüalite filmi, başbakanlığın sözlü emriyle yasaklanmış, bu emir ertesi gün de yazılı olarak teyid edilmiştir. Olayın gazetelerde yer almasından sonra Demirel anayasayı açıkça ihlal eden bu sansürcülüğünü savunmuş ve gazetecilere «Orası benim bileceğim iş, kanuni hakkımı kullandım» demiştir.

NATO'ya hayır!

■ Fransa Başkanı De Gaulle'ün geçen hafta açıklanan «NATO'yu lağvetme» planından sonra, Kanada Hükümeti de, NATO'dan çekilme yolunda 10 Nisana kadar bir karara varacağını açıklamıştır.

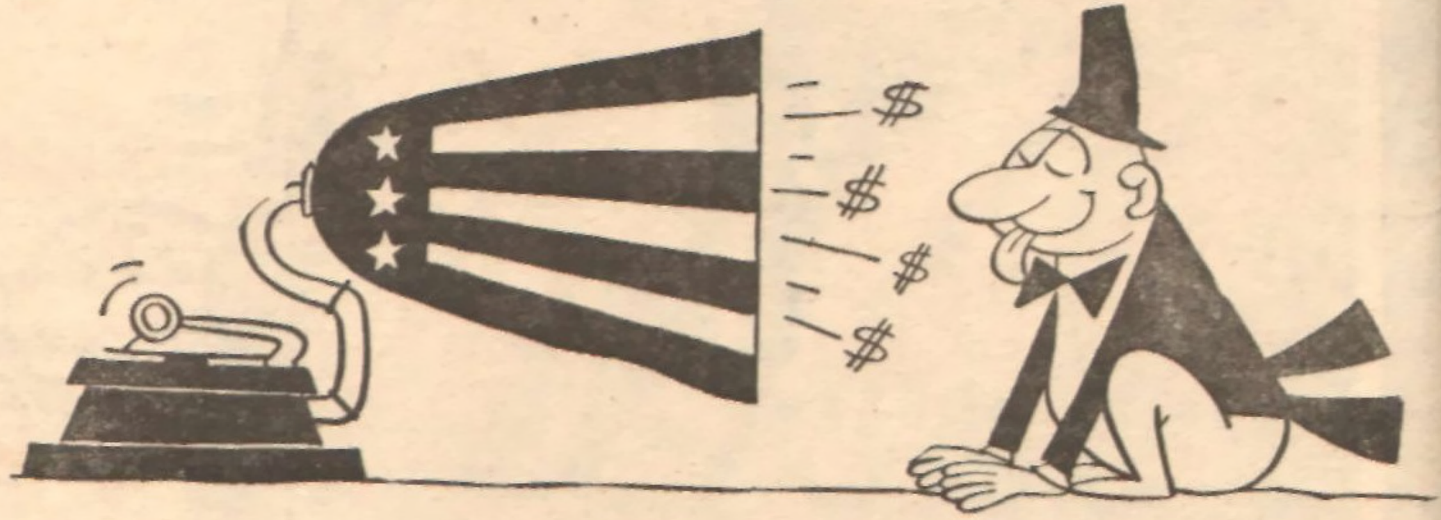
26 şubat

ANT'a dâva yağmuru

■ Terör Tasarısı olarak nitelendirilen Anayasa Nizamını Koruma Kanunu'nun çıkartılması için hazırlıklar devam ederken iktidarın bizzat yarattığı kanlı pazar olaylarından sonra Adalet Bakanlığınca savcılara telefon emirleri verilerek ANT aleyhinde arka arkaya dâva açılmağa başlanmıştır. Sorumlu Müdürümüz Alpay Kabacalı, basın savcılığında geçen hafta da üç yazı için üç ayrı ifade vermiştir. ANT'ın 118. sayısında yayınlanan Yaşar Kemal'in «Bindikleri Dal» başlıklı yazısı için hem «devletin emniyet kuvvetlerini tahkir», hem de «hükümetin manevi şahsiyetini tahkir»den 159'a göre, ayrıca «sınıfları birbirine karşı tehlikeli surette kin ve adavete tahrik»ten 312. maddeye göre soruşturma açılmıştır. Aynı sayıda Can Yücel'in yazdığı «Çağrı» başlıklı yazıdan dolayı da «Türklüğü tahkir» ve «hükümetin manevi şahsiyetini tahkir» iddiasıyla yine 159. maddeye göre soruşturma açılmıştır. Ayrıca, «Ekim İhtilali Elli Yaşında» başlıklı yazısından dolayı 1,5 yıl hapse mahkûm edilen arkadaşımız Fethi Naci'nin savunmasını tam metin yayınladığımız için Basın Kanunu'nun 30. maddesine göre «kesinleşmemiş mahkeme kararları hakkında mütalaa yürütmek» iddiasıyla bir soruşturma daha açılmıştır. Öte yandan, kanlı pazarın sorumluluğunu ilerici basının üzerine atmak için yine bakanlığın emriyle ANT aleyhine açılan üç ayrı soruşturma ile günlük gazetelerin ilerici yazarları için açılan 18 soruşturma ajanslara duyurularak namuslu basına gözdağı verilmek istenmiştir.

Serbest bırakıldılar

■ İstanbul Üniversitesi rektörlüğünü işgal ettikleri iddiasıyla aralık ayında tutuklanan yedi öğrenciden dördünün ocak ayında tahliyesinden sonra suçlu görülerek tutukluluklarının devamına karar verilen Deniz Gezmiş ile Celal Doğan da, Üçüncü Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmalarından sonra serbest bırakılmışlardır.

27 şubat

Polisten istifalar

■ Kanlı Pazar olaylarının failleri henüz yakalanamamıştır. Gazeteciler aleyhine bir hafta içinde 20'ye yakın soruşturma açtıran, sadece ANT dergisi için iki günde 6 dosya düzenleyen savcılık, bütün deliller ortada olduğu halde soruşturmayı uzatmakta, gözü kanlı zorbalardan ve suç iştirak eden toplum polislerinden kimseyi adalete teslim etmemektedir. Öte yandan Kanlı Pazar olayları toplum polisi içinde de paniğe sebep olmuş, çok sayıda toplum polisi görevlisi toplu halde istifa etmişlerdir. Ancak bu toplu istifalar «isyan» sayılarak kabul edilmemiştir.

Tekzip

■ Antın haberi yalan «Melih Köknel Olayı» baskı başlıklı yazının Hür Düşünce Kulübü diye geçen kısmı hakikatten çok uzaktır. Çünkü Hür Düşünce Kulübü isminde bir teşekkül mevcut olmayıp bu sadece, boykotun uzamasının nelere mal olacağını sezen, milletini seven millet eylatlarının «boykotun kesilmesi gayesi ile» bir araya gelmesi neticesinde teşekkül etmiş hür düşünce komitesidir. Bu komitenin A.P. tarafından teşekkül ettirildiği düzmecesine gelince; sizden olmayan her teşekkülün bir siyasi parti veya dışardan idare edildiğini zannetmeniz kendinizin aynı durumda olduğunu isbat için kâfi bir delildir. Hür Düşünce Komitesi Başkanı Yaşar Şener.

28 şubat

Vietkong hücumu

■ Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi, budist yeni yıl bayramını takip eden günlerde hemen her cephede büyük çapta hücuma geçmiştir. Vietkong, sadece iki gün içerisinde 77 şehir, kasaba ve askeri tesise 150'den fazla roket ve havan hücumunda bulunmuştur. Amerika'nın Paris'te Kuzey Vietnam ve Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi ile barış görüşmelerine oturmasına rağmen Vietnam topraklarından sökülüp atılıncaya kadar kavgaya devam edeceklerini belirtmektedirler.

Eyüp Han çekiliyor

■ Pakistan Devlet Başkanı Eyüp Han, bir radyo konuşmasında, 1970 ocağında yapılacak başkanlık seçimlerine adaylığını koymayacağını açıklamıştır. Eyüp Han, son dört ay içinde 87 kişinin ölümüne yol açan protesto gösterilerinden sonra ülkenin menfaatleri için tek çıkar yolun başkanlıktan çekilecek olduğunu belirtmiştir. Konuşmasında halkın tek dereceli seçimle yöneticilerini seçmek istediğini, aydınların yönetimde söz sahibi olmak için çaba harcadıklarını ileri süren Eyüp Han, bu nedenle muhalefet partilerini toplantıya çağırmıştır. Serbest bırakılan muhalefet liderleri Zülfikar Ali Butto ile Şeyh Mucibur Rahman ve Mevlana Başani, Eyüp Han'ın bu çağrısını görüşmek ve ortak bir hareket tarzı tesbit etmek üzere temaslar yapmaktadırlardır.

1 mart

ABD'de karışıklık

■ 1968 Mayıs'ında başlayan ve bütün dünyayı saran öğrenci gösterileri Amerika'da yeniden şiddetlenmiş, Amerikan polisi öğrencilere gaz bombası ile hücum etmiştir. En büyük çatışma California Üniversitesi'ne bağlı Berkeley sitesinde Reagan'a karşı «Üçüncü Dünya Kurtuluş Cephesi» adını taşıyan kuruluş tarafından düzenlenen gösteri sırasında olmuş, yüzlerce toplum polisi ile binlerce öğrenci birbirine girmiştir. Öğrenciler Berkeley Sitesi içine giren polise karşı kendilerini taşlarla savunmuşlardır. Polisin gaz bombaları atarak saldırısı sırasında bir kaç polis arabası devrilmiş, bir kaç öğrenci yaralanmış, yirmiden fazla öğrenci tutuklanmıştır. Amerika'nın çeşitli üniversitelerinde de öğrenciler protestolara ve işgallere başvurmuşlardır.

Yurt dışı direniş

■ Türkiyedeki faşist baskıların artması üzerine yurt dışındaki Türkler de direniş hareketine girişmişlerdir. New York'ta «Anti - emperyalist Türk Öğrenci Grubu», İsveç'te «Türkiye Ulusal Kurtuluş Cephesi Stockholm Komitesi», Almanya'da «Türk Gençlik Kültür Kulübü» birer bildiri yayınlayarak faşist yönetimi ve Amerikan emperyalizmini takbih etmişler. Türkiyedeki bütün direniş hareketlerini desteklediklerini bildirmişlerdir.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Diyalog değil, kavga!

SAĞCISINDA solcusunda, aşırısında ılımlısında bir «diyalog» merakıdır başladı, gidiyor... Johnson'ın temsil ettiği «Çirkin Amerikalı» artık tarih sahnesinden çekilecek, Nixon'ın şahsında temsil edilen «Güzel Amerikalı» ile pazarlık masasına oturulacak. Hesaba göre, Nixon Beyaz Saray'a girdikten sonra Amerikalılar artık Türkiye halkına «kendini besleyen eli ısıran köpek» gibi bakmaktan vazgeçecekler, Türklerin de onuruna saygı göstereceklerdir. Buna karşılık Türkler de, Amerikan dostluğuna gölge düşürecek hareketlerden sakınacak, iki eşit ülke gibi Amerika ile diyalog kuracaklardır. Bunun hesapları da yapılmıştır. Amerika'nın CIA yetiştirmesi büyükelçisine bakılırsa Türkiye'de Amerikan aleyhtarlığı yapanların sayısı yüzde 3'ü, iktidarın başı Demirel'e bakılırsa yüzde 2'yi geçmemektedir. Milletin yüzde 98'i Amerika'dan yanadır. Amerika'ya karşı çıkan sadece TİP'liler ve bir kısım öğrencilerdir. Associated Press Ajansı'nın «Amerikan taraftarı» diye nitelediği Demirel'in AP ajansına verdiği demeç, tek kelimeyle yüzkarasıdır. Bir iktidar liderinin, yönetmek durumunda bulunduğu bir milletin bir bölüğünü, solcu da olsa, komünist de olsa, bir başka millete jurnallemesi, herhalde siyasi tarihte eşine ender rastlanır bir skandaldır!

AMA böyle yüzkarası konuşmalar yaptı diye sadece Demirel'e yüklenmek neden? Sadece Demirel midir, Çağlayangil midir, Sükan mıdır, Dinçer midir, Amerikan dümensuyunda bağımlılık türküleri söyleyerek hora tepenler? Ya CHP, ya GP, ya MP, ya CKMP, ya YTP? Al birinden vur birine... Kanıt mı? İşte Millet Meclisi'nde «NATO» konusunda düzenlenen seminer... TİP hariç, bütün partilerin temsilcileri Brüksel'de Nixon ile görüşen Birgi'nin izlenimlerinden çok memnun kalmışlar ve yeni patrona bağlılıklarını belirtmek için Türkiye'nin NATO'ya girmekle çok şeyler kazandığına ve bundan sonra da ne bahasına olursa olsun NATO'da kalması gerektiğine dair parlak nutuklar çekmişlerdir. Anti - emperyalist cephede görünen bir CHP'nin temsilcisi Prof. Nihat Erim'in şu sözlerine bakın: «NATO'dan çıkmak yerine NATO'yu geliştirmek lazımdır. Türkiye'nin NATO'da kalması için ekonomik, stratejik, politik sebepler vardır. Türkiye bugün NATO'da bulunmasaydı, öyle bir örgütün kurulması için çalışması lazımdı...» Akıldan, mantıktan, vicdandan bir nebze nasibi olan lütfen söylesin, Erim'in bu sözleriyle, Demirel'in Amerika'ya yalvarmaları arasında ne fark vardır? Taksim Alanı'nın kana boyanmasının haftasında söylenecek sözler midir bunlar?

TÜRKİYE Amerika'nın mengenesine kıstıralı yirmi yıldan fazla zaman geçmiş, ak koyun, kara koyun artık belli olmuştur. 1969 yılında bir insan Türkiye'nin bağımsızlığından yana mıdır, Türkiye halkının kurtuluşundan yana mıdır? Bunu tesbit edecek tek mihenktaşı vardır: O insan NATO'dan, Amerika'dan yana mıdır, değil midir? Türkiye'de artık saflar buna göre tayin edilecektir, edilmektedir. Hattâ NATO'dan, Amerika'dan yana olmamak da yetmez. İster çirkin olsun ister güzel, bugünkü koşullar altında Amerika ile diyalog kurmak, yani pazarlık masasına oturmak dahi, emperyalizme kavuk sallamak değilse bile, en azından gaflettir. Şunu kesinkes bilelim: Türk Ulusu'nu Amerikan emperyalizmi ile pazarlık masasına oturtacak hiçbir müşterek yoktur. Amerikan emperyalizmi, bütün geri bıraktırılmış dünya halklarının olduğu gibi, Türkiye halkının da can düşmanıdır. Bir ahtapot gibi kollarını yurdun dört bir yanına salmış, yeraltı ve yürüstü servetleriyle Türkiye halkını iliklerine kadar sömürmektedir. Böylesine melun bir kuvvetle diyalog kurmak değil, son neferini sınır dışına atıncaya, sömürücü sermayesinin pençelerini vatan topraklarından söküp kopartıncaya kadar savaşmak lazımdır. Bu savaşı bugün belki nüfusun yüzde 2'si verecektir. Ama bu yüzde 2'nin yüzde 10'lara, yüzde 50'lere, yüzde 90'lara varacağı günler uzak değildir. O zaman bu kahredici gücün karşısında ne Amerikan emperyalizmi ne de yerli uşakları durabilecektir. Tıpkı 1920'lerde olduğu gibi...

KÖPEKTİR ZEVK ALAN SAYYAD-I Bİ İNSAFA HİZMETTEN - NAMIK KEMAL -

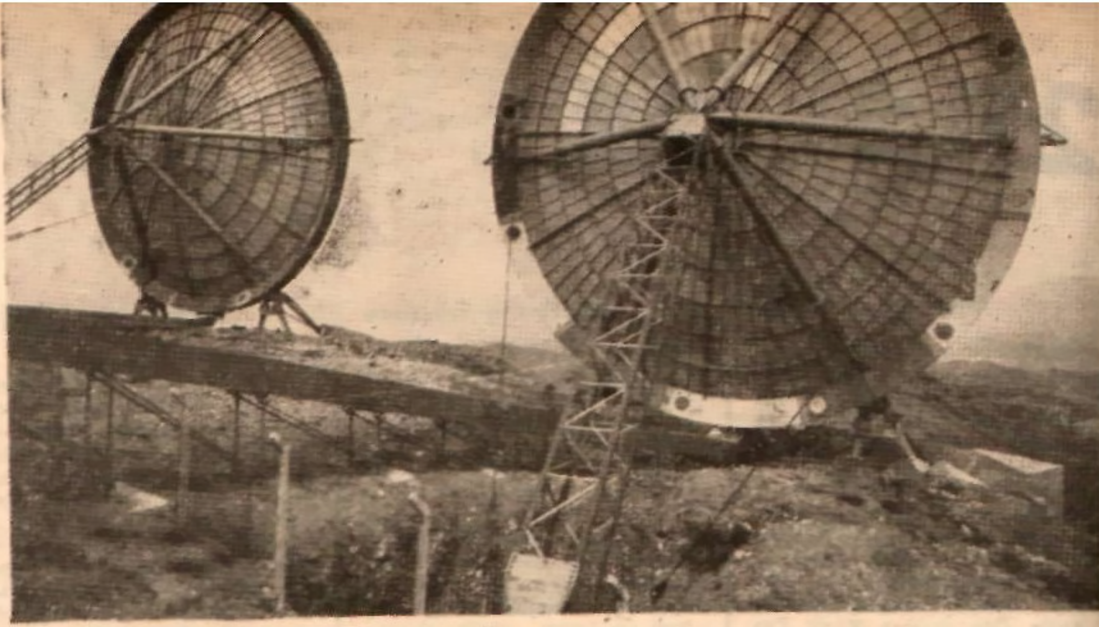

SÜKAN - HAYDİ, ÇAĞLAYANGİL... BEN İÇERDEN, SEN DIŞARDAN...

MİMAR SİNAN - ALLAH, ALLAH!.. BEN BU CAMİLERİ BU KADAR KÜÇÜK YAPMAMIŞTIM!..

Amerika'nın yeni taktiği

AMERİKA'NIN TÜRKİYE'DEKİ RADARLARI
— Şirinlik maskesinin ardındaki çirkin gerçeklerden biri —

● Güzel yüzlü ve anlayışlı «dost» maskesi takınan Amerika ve işbirlikçileri Türkiye'yi daha bağımlı hale getirmek için ustaca planlar kuruyorlar. Anti - emperyalist güçler, tetik durmalı, bu oyuna gelmemelidir.

KANLI Pazar olaylarından sonra Amerika ile yerli işbirlikçilerinin tezgahladıkları yeni bir oyun, geçen hafta basında yürtülen kampanya ve sorumlu yöneticilerin beyanlarıyla daha açık bir şekilde meydana çıkmıştır.

Bu, Amerika'yı şirin, Amerikalı'yı güzel gösterme oyunudur.

Geçen haftaki ANT'ta belirttiğimiz gibi, Amerika ve işbirlikçilerinin ortaklaşa sahneye koydukları devrimci ve anti - emperyalist güçleri kışkırtılmış kitlelere kırdırma oyunu, dış görünüşüyle bir zafer (!) havasına bürünmüşse de, bir takım çevrelerde, özellikle ordunun gövdesinde büyük tepkiler yaratmıştır. Mustafa Kemal'in devrimci halk ordusunun subayları, 6. Filo'nun Türkiye'ye neden ikide bir geldiğini, CIA yetiştirmesi Komer'in üstüne vazife olmadığı halde niçin oraya buraya girdiğini, Türk subaylarına ordu karargâhlarında Vietnam üzerine dersler verdiğini, İstanbul Valisi'nin ve toplum polisinin devrimci işçileri ve gençleri neden gözü dönmüş zorbaların ellerine teslim ederek kan döktürdüklerini birbirlerine sormağa, cevap aramağa başlamışlardır. Basında yayınlanan dokümanlar ve bugüne dek teorik olarak bilinen bazı gerçekler bir araya getirilip gerekçi çözümlemeler yapılınca, bütün bu tertiplerin arkasında Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçilerinin bulunduğu ortaya çıkmıştır.

Devrimci gençliği ve işçileri kaba kuvvetle bir süre için ezmenin, devrimci ve sosyalist yayınları Anayasa Nizamını Koruma Kanunu adı altındaki terör yasasıyla susturmanın mümkün olmasına karşılık, hangi metoda başvurulursa vurulsun, doğal bir dokunulmazlığı olan devrimci Türk Ordusu'nu pasifleştirmenin oldukça zor olduğunu gören Amerika şimdi de **«şirinlik muskası»** takarak meydana çıkmak hesabındadır.

Aslında, Amerika'nın içine sürüklendiği çıkmaz, sadece Türkiye için de söz konusu değildir. Başta Avrupa olmak üzere dünyanın bütün ülkeleri, şimdiye kadar körükörüne Amerikan dümensuyunda gitmiş olanlar da dahil, Amerikan emperyalizmine karşı başkaldırma, Amerikan hegemonyasından kurtulma çabası içindedirler.

Amerika da artık dünya yüzünde ali kıran baş kesen rolünü kolaylıkla oynayamayacağını farkettiği içindir ki, cumhurbaşkanının değişmesini, Nixon'ın taze kuvvet olarak Beyaz Saray'a girmesini fırsat sayarak **«çirkin amerikalı»** imajını yıkıp **«güzel amerikalı»**yı sahneye sürme planları kurmuştur.

Nixon'ın büyük dostluk vaadleriyle Avrupa yolculuğuna çıkacağı sırada Amerikan gazeteleri Türkiye'yi de ihmal etmemiş, Türkiye'nin onurunun ve çıkarlarının gözetilmesinden söz etmeğe başlamışlardır. Bu arada Amerika'nın İstanbul Konsolosu Mr. Heck, solcu tanınan bazı yazarları dahi zevkten bayıltacak kadar mükemmel **«güzel amerikalı»** gösterileri yapmıştır. Mr. Heck'e göre Amerika ile Türkiye balayı döneminde bazı yanlış anlamalar dolayısıyla birbirlerine karşı haksız davranışlarda bulunmuşlardır. **Ama artık** balayı dönemi geçmiştir ve evliliğin daha sağlam esaslara dayandırılması gerekmektedir. Karı koca, yani Amerika ile Türkiye bundan sonra birbirlerine karşı daha anlayışlı, daha saygılı davranacaklardır.

«Güzel yüzlü Amerikalı» imajını yaratmak için dişlerini gösteren Amerikalılardan biri CIA yetiştirmesi Komer... Bu dişler, aslında bir canavarın dişleridir...

Bu demecin hemen ardından, tam Nixon'ın Avrupa kıtasına ayak bastığı gün iktidarın başı Demirel de Associated Press Ajansı'na iftiraklı bir demeç vererek Amerikalılara **«Aman bizi yanlış anlamayın»** diye yalvarmıştır.

Bir numaralı Amerikan yetiştirmesi Demirel, partisiyle aynı rumuzu taşıyan AP ajansının Ortadoğu Şefi Hal McClure'a verdiği demeçte, Türkiye'deki Amerikan aleyhtarı gösterilerin Türk solcularından mürekkep ufak bir grubun eseri olduğunu söyleyerek **«Bu grubun gayesi, Birleşik Amerika ile olan ilişkilerimize halel getirmektir. Birleşik Amerika halkı, bu hususu anlamazsa, solcular başarıya ulaşmış olacaklardır.»** demiştir.

Demirel, demecinde daha da ileri giderek burjuva düzeninin bir takım oy hesaplarıyla anti - Amerikan hareketleri küçük göstermeğe çalışmış, Amerikan aleytarlığına dayanan tek partinin - ki bu parti Türkiye İşçi Partisi'dir - 1965 genel seçimlerinde verilen 10 milyon oydan sadece yüzde 2'sini almış olduğuna dikkati çekmiş, kendi partisinin ise oyların yüzde 53'ünü aldığını belirterek şunları söylemiştir: **«Birleşik Amerika halkı, Ortadoğu Üniversitesi'nde ve İstanbul'da olup bitenlere bakarak bütün Türk halkının aynı şekilde düşünmekte olduğuna hükmederse, gerçekten çok yazık olacaktır. Türk halkı, Amerikan halkını tanımakta ve onun kendisinin dostu olduğunu bilmektedir. Bu memlekette bulunan herkes bunu anlar, Ankara ile Washington arasında hiçbir zaman anlaşmazlık ve herhangi bir mesele olmamıştır. Aranızda ihtilaf çıkması için de gerçek hiçbir sebep yoktur.»**

Demirel, ayrıca, 6. Filo'nun ziyaretlerine son verilmesi veya Türkiye'deki Amerikan mevcudiyetinin kısıtlanması yolunda hiçbir talepte bulunmadığını da açıklamıştır.

Demirel'in bu demeci Amerikan gazetelerinde yayınlanıp Wall Street ve Pentagon ağalarının gönüllerine soğuk sular serperken Avrupa topraklarına ilk defa Brüksel'de ayak basan Amerikan Cumhurbaşkanı Nixon da NATO'yu güçlendirmek için yaptığı temaslar sırasında NATO Daimi Delegesi Muharrem Nuri Birgi ile uzun uzun görüşmüştür. Birgi'nin gazetecilere açıkladığına göre, **«Nixon'ın NATO'daki temasları çok başarılı geçmiştir. NATO'nun bugünkü durumunda değiştirilecek hiçbir şey yoktur. Her zamankinden daha iyi bir birlik vardır.**

Nixon Birgi'ye **«Ben Türkiye'de bulundum. Çok beğendiğim ülkelerden biridir»** demiş, Birgi de Demirel'in Amerikanofil tutumuna uygun olarak Nixon'a gereken iltifatları yağdırmıştır: **«Meseleleri iyi ve çabuk kavramaktaki maharetinize hayranım...»**

BULMACA

....

«Sosyalizm ve Sendikacılık ezilmelidir. Enternasyonalist sosyalistler ve sendikacılar memleketten atılmalıdırlar. Onlara karşı özel kanunlar çıkarılacaktır. Çünki onlar parolalarını dışardan alıyorlar.»

....

«Düşünce hürriyeti adına ticaret hayatını karıştırmak isteyenler, gayretleriyle sanayi hayatına öldürücü bir darbe indirmek istiyenler bilsinler ki, hükümetin cesur ve kuvvetli politikası tarafından ezilmeye mahkûmdur.»

....

«Uluslararası rekabetle dış ticaretimizin kazandığı yeri, adaletin ve toplumsal eşitliğin zahiri kalıplarına uygun düşmek bahanesiyle kaybettirmek isteyenlere karşı kayıtsız kalmıyacağız. Sosyalist adı altında ve Enternasyonal'in emirlerine uygun olarak hareket etmek suretiyle memleketimizde nutuk çekmelerine ve bu memleketin iktisadi huzurunu bozmak istemelerine müsaade etmiyeceğiz. Yer yüzünde bütün fikirler mübarektir.»

....

«Bu kişilerin yağdıracakları sayısız şikayetler memleketin düzeni ve genel güvenliği adına reddedilecek ve onların sözlerine kulak asılmayacaktır.»

....

«Hükümetimiz, memleketimizi karıştırıcı mahiyetteki bu tehdidleri yok etmek için tedbirler alacaktır.» ... «Bizim hükümetimiz için elzem ve kaçınılmaz olan, bu lüzumu karşılamak amacıyla bir kanun çıkartmaktır. Ve yakın bir zamanda meclise bir tasarı sunulacaktır. Kanunun kesinliği ve açıklığı karşısında seçimleri kazanmak için sosyalistleri memleketten çıkardığımız iddia edilemiyecektir. Özgürlük fikrine dayanan bazı ilkelerin kabul edildiği bir kısım memleketlerden bizim memleketimiz farklıdır. İçinde bulunduğumuz bugünkü politik güçlüklerden dolayı memleketimizde bu ilkeler kabul edilemez. Biz medeniyetin silahlarına henüz hazır değiliz. Biz kanunlarla öngörülmüş hükümlerle ve onayladığımız özel anlaşmalarla bağlıyız. Ve bunlar hükümeti anlaşmalarda gösterilen şekilde kendilerine saygı göstermeye icbar ederler.»

....

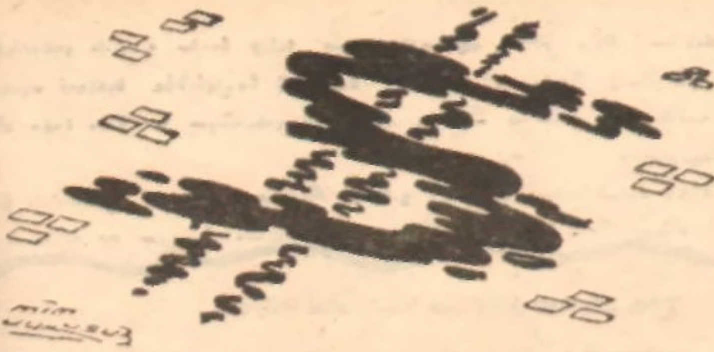
«Temenni ederim ki, bu şahıslar savunmak ve korumak istedikleri proleteryanın çıkarları yanında milletin menfaatları var olduğunu anlasınlar, öğrensinler. Bazılarının zanettikleri gibi işçiler için tiran ve despot değil, gerçekte işçi sınıfının hakiki koruyucuları olan kapitalistlerin çıkarlarını da korumak lazım geldiğini bilsinler.»

....

«Siz kapitalistler, çıkarlarınızı korumak için ve işçilere onlardan daha kuvvetli olduğunuzu göstermek için sendikalar kurunuz, kurdurunuz. İşte o zaman daha iyi neticeler alacaksınız. İşçiler sizin daha kuvvetli olduğunuzu görünce, size boyun eğeceklerdir. Bu bir tabiat kanunudur. Bu boyun eğmeyi, bu usluluğu kötüye kullanmamak ta gerektir. Bu da bir bilinç görevi, bir sosyal görev olarak bilinmeli ve karşılığı verilmelidir.»

....

ÇÖZÜMÜ 11. SAYFADA

Bu karşılıklı iltifatlardan sonra Nixon Londra'ya giderken Birgi de alelacele uçağa atlayıp patronun niyetleri hakkında iktidarın başına gerekli bilgileri yetiştirmiştir. Demirel de yeni patronun niyetlerini mutemet sefirinden beşuş bir çehre ile dinlemiştir.

Görünüş odur ki, bundan böyle 32 dişi birden gösteren soytarı maskesi altındaki emperyalist Amerika'ya karşı Türkiye daha bağımlı bir politika izleyerek, bir dediğini iki etmeyecektir.

Türkiye'nin NATO'ya bağları, Amerika'nın empoze ettiği kapitalizmle şartlanmış bozuk ekonomik düzeni iyice güvenlik altına alınacaktır.

Arkasında iki ölü ve yüzlerce yaralı bırakarak giden Altıncı Filo, hiçbir şey olmamış gibi bu ay sonunda tekrar Türkiye limanlarında ispatı vücud edecektir.

Türkiye'deki Amerikan mevcudiyetini kısıtlamak şöyle dursun, Demirel'in de arzusuna uygun olarak, daha da artırılacaktır. Nitekim bütün bunlar olup biterken Amerika Birleşik Devletleri, Pirinçlik ve Karamürsel'de tamamen Sovyetler Birliği'ni ve Çin'i hedef alan bir «ufuk ötesi radar sistemi» kurmaktadır... 1967 yılında Türk Genelkurmayı'na sunulan «ufuk ötesi radar sistemi» projesinin gerçekleştirilmesine o gün karşı koyan Amiral Sezai Orkunt artık emeklidir. O gün Orkunt'un ikazına dayanarak Amerikalıların Pirinçlik ve Karamürsel üslerinde yeni tesisler kurulmasına karşı koyan Genelkurmay Başkanı Tural bugün sesini çıkarmamaktadır.

Seçimlerde Amerikan diplomasisinin ve sermayesinin oynadığı rolü bilen politikacılar susmaktadır. Örneğin, anti - emperyalist kavgaya katılmış gibi görünen bir İnönü, seçimlere sekiz ay kaldığını bildiği içindir ki, bu Amerikan'cı, NATO'cu gidişe ses çıkartmamakta, hattâ iktidardaki bir CHP'nin Amerika'ya daha iyi hizmet edebileceği havasını yaratmağa çalışmaktadır.

Geriye kala kala, Demirel'in yüzde 2 diye küçümsediği TİP'in kitlesi ile, devrimci gençlik kalmaktadır. Amerikan emperyalizmine karşı savaşın bütün yükü bu bir avuç insanın omuzlarına yüklenmektedir. Yaratılan «güzel yüzlü Amerikalı» imajına rağmen, katı gerçeği, temeldeki çelişkinin ne maske takılırsa takılsın değişmeyeceği gerçeğini bilerek anti - emperyalist mücadelede öncülük görevini sürdürecektir bu bir avuç insan.

Emekçi Türk halkı büyük çoğunluğuyla anti - emperyalist bilince varıncaya dek yiğitçe savaş sürdürülecek, Amerikalının ve işbirlikçilerinin «şirinlik» oyununa gelinmeyecektir.

Kimdir bu Vefa Poyraz

Kanlı Pazar'da devrimcileri bıçaklara kırdırtan, İstanbul'un işçileri ve gençleri zorbalara en büyük meydanında kan döktüren Vali Vefa Poyraz kimdir?

27 Mayıs öncesinde kurmay albay olarak Harp Akademisi'nde hocalık yapan ve ordudaki lâkabı «Berbat Süleyman» olan Vefa Poyraz, 27 Mayıs'tan sonra bir post kapabilmek için MBK'nin Akademi'deki bürosunun kapısında günlerce Kabibay'ın, Erkanlı'nın, Özdağ'ın yolunu gözleyerek bir valilik kapmağa uğraşmış ve nihayet Siirt Valiliği'ne tayin edilmiştir. Ancak AP'nin kuruluşu sırasında 27 Mayıs aleyhtarı hareketlere göz yumduğu için MBK'cılar tarafından Trabzon'a tayin edilmiştir.

Sağcı tutumu ile Sükan'ın dikkatini çeken Poyraz, AP iktidara geldikten sonra Bursa'ya tayin edilmiş, orada bir TİP toplantısının basılmasında oynadığı başarılı (!) rol dolayısıyla temayüz ederek İstanbul Valiliğine getirilmiştir. Bu vali Müslüman Kardeşler'in Türkiye'deki örgütü İlim Yayma Cemiyeti'nin şeref üyesidir.

■

Yabancı şirketlerin başarısı

1969 mali yılı bütçesini kabul eden Millet Meclisi Kurban bayramı dolayısıyla iki haftalık bir dinlenme tatiline girmiştir.

Millet Meclisi'ndeki görüşmelerde, birtakım AP milletvekilleri tarafından 1969 bütçesinin finansmanı konusunda çirkin oyunlar oynanmış ve bütçenin bütün yükü yoksul halk tabakalarının sırtına yüklenmiştir.

1 milyar 200 milyon liraya yakın açık vereceği bütçe tasarısında açıklanan 1969 bütçesinin finansmanı için hükümet meclise bir Finansman Kanunu Tasarısı getirmiş, montaj sanayiinin gider vergisinin, kurumlar vergisinin ve menkul sermaye iradları vergisinin artırılmasını önermişti.

Ne var ki, montaj sanayii daha komisyonda yoğun bir kulis faaliyetine girerek, buzdolabı üzerinden alınması öngörülen Gider Vergisi'nin üzerine kalın bir çizgi çektirmiştir.

Yabancı kapitalistler ise Meclis Genel Kurulu'nda kulis faaliyetine geçmişler ve tasarıda kendi lehlerine avantajlar sağlayan değişiklikler yaptırmağa muvaffak olmuşlardır.

Hükümet tasarısında kurumlar vergiginin yüzde 20'den 30'a, ortakların ödeyeceği stopaj oranının da yüzde 20'den yüzde 40'a çıkartılması, buna karşılık yerli ortakların menkul sermaye iradı vergisinin yüzde 20'den yüzde 15'e indirilmesi öngörülmekteydi. Yabancı sermaye temsilcilerinin yoğun çabaları neticesinde Kurumlar Vergisi yüzde 25'e, yabancıların ödeyeceği stopaj vergisi yüzde 35'e indirilmiş, yerli ortaklarınki ise bugünkü seviyesinde tutulmuştur. Bu son değişikliklerle Türkiye'deki montaj sanayiinin yabancı ortaklarının vergi yükü yüzde 58'den yüzde 51'e indirilmiştir.

Millet Meclisi'nde yapılan değişikliklerden özellikle kurumlarla ilgili olanlar, hazine için 150 milyon liralık bir kayba sebep olmuştur.

Kapitalistlerden temin edilemeyen bu gelir fazlasının ta. vasıtalı vergilere zam yapılmak suretiyle yeniden emekçi halk tabakalarının sırtından çıkartılacağından şüphe yoktur.

Amerika kaybedecektir

Yaşar Kemal

AMERİKA bu oyunu yitirecektir. Hem de tez günde. Amerika ne kadar güçlü olursa olsun tez günde dünyanın üstündeki kara elini çekmek zorunda kalacaktır. İçeride ve dışarda Amerika'nın bugünkü politikası iflasa mahkûmdur. Vietnam'da, vatan haini Kao Ki'nin eli elindedir. Ve bir milletin vatan haini diye damgaladığı bir adamla işbirliği halindedir. Vatan haini damgasını yemiş bir kişiyi milletler hiç bir zaman iflah etmemişlerdir. Amerika'nın karşısında Vietnam'da yediden yetmişe kadar bir millet vardır. Bu milleti topyekûn imha etmeden Vietnam'da Amerika başarı sağlayamaz. Amerika Afrika'da, Endenozya'da da yenilecektir. Bir Lumumba'yı öldürtmesi, bin Lumumba yaratacaktır. Hem de pek yakında... Güney Amerika'da nasıl Che Guevara'lar doğuyorsa boyuna, Afrika'da da öyle Lumumba'lar doğacaktır. Amerika'nın bugün başarı saydığı öldürmeler, kötülükler, zafer saydığı gündelik kazançlar, kazanç değil yenilgidir. Lumumba'nın öldürülüşü, böylesine alçakça öldürülüşü, Amerika'nın zaferi değil, en büyük yenilgisidir. Guevara da öyle...

Lumumba, Guevara, Ho Şi Minh birer efsane kahramanı gibi insanlığın üstünde dalgalanıyorlar. Bütün güçler, her bir şeyi yenebilirler, atom atıp toprağı bile yakabilirler, efsaneleşmiş bir sevgiyi yenecek güç yoktur dünyada. Ve efsaneleşmiş bir sevginin yenemeyeceği güç de yoktur. Vietnam Savaşı'nda Amerika bu büyük insanlık dersinden faydalanabilmeli, ona göre de politikasını değiştirmeli, daha insanca bir politikaya yönelmeliydi. Yönelemez, o başka... Amerika'nın bugünkü politikasını insanlık, Amerika'nın içinde ve dışında savaşarak yenecektir. Bu zaferin en büyük onur payı da gene Amerikan milletinin olacaktır.

Türkiye'deki manzara şu: Amerika Türkiye'yi işgal etmiştir. Türkiye'de elli bine yakın askeri, üsleri var. Amerika'yı Türkiye'ye bir komprador bölüğü çağırdı. Amerika Türkiye'yi öyle topla tüfekle işgal etmedi. Amerika Türkiye'yi işgal ederken hiç kimsenin burnu kanamadı. Hiç kimsenin işgal ediliyoruz, diye de bir kaygısı olmadı. Dost gibi girdi. Yıllar sonra bir de baktık ki işgal edilmişiz. Ve bu işgalden dolayı da milletçek ölüme mahkûm edilmişiz. Türk milliyetçileri, onurlu, insan kişiler, aydınlar, işçiler, öğrenciler, askerler buna karşı koymağa başladılar. Bu işgale karşı... Amerika işgaliyle birlikte de bir montaj sanayii doğdu. Türkiye'yi donuna kadar soymağa başladı. Yabancı sermaye de bu işgalle birlikte Türkiye'ye girdi. Amerika'yla birlikte Türkiye'de korkunç bir bölük daha doğdu.. Tefeciler bölüğü. Montajcılar, tefeciler, derebey artıkları, ağalar, apartıman ağaları, göl ağaları, toprak ağaları, basın ağaları, bir de din ağaları hep birleştiler, Türk halkının üstüne çullandılar. Bunlar görünüşte gerçekten bir güç gibi geliyor insana. Güç olmağa güç ama bunlar, süreli güç değil hiç birisi. Güç olsalar camileri böylesine kışla haline getirmezler, kandırdıkları, kendilerine menfaatle bağladıkları bir takım zavallılara Amerikan gemilerine karşı namaz kıldırtmazlardı. Ve o kanlı Taksim'e razı olmazlardı.

Amerikalılar ve onların uşakları, gazeteleri Kanlı Taksim'den dolayı zil takmışlar oynuyorlar. Yaralı kızları coplamayı, gebe kadınları döğmeyi, pazar gezisine çoluğuyla çocuğuyla çıkmış insanları öldürmeyi marifet, zafer sayıyorlar. Bir takım dinsizlerin Amerikan gemilerine karşı namaz kılışlarını zafer sayıyorlar. Üç dört yılda camilerde yetiştirilmiş AP milislerinin Amerika'dan yana oluşunu zafer sayıyorlar. Lumumba'nın öldürülüşü onlar için ne kadar zaferse, Kanlı Taksim olayı onlar için o kadar zaferdir. Kao Ki'yle dost olmak, Vietnam'da çoluk çocuğu doğramak onlar için ne kadar zaferse Kanlı Taksim de onlar için o kadar zaferdir. Endonezya katliamı Amerika için ne kadar zaferse, Kanlı Taksim de onlar için o kadar zaferdir. Guevara'nın ölümü onlar için ne kadar zaferse bu da Amerikalılar için o kadar zaferdir. Zaferdir diye söz gelimi söyledim. Türk milleti sömürgeciliğe karşı ilk savaşı vermiş, sömürgeciliği birinci kısımda yenmiş bir millettir. Bir Mustafa Kemal yetiştirmiştir. Türk Müslümanları da Amerika gemisini kabe yapıp karşısında namaz kılacak Müslümanlar değildirler. Türk Müslümanları sömürgeciliğe karşı en büyük şairlerini, öfkeli Mehmet Akif'i yetiştirmiş bir müslüman soyudur. O eli kanlı katiller, o Amerikan gemilerine namaz kılan dinsizler müslüman değildirler. Mehmet Akif sağ olsa da onları görseydi, en öfkeli şiirlerinden bir tanesini de bu sömürgeci uşakları, İslam sömürgenleri için yazardı.

Demem o ki, Taksim Olayları o eli kanlı kâfirler için, Adalet Partisi iktidarı için bir zafer değildir. Başlarına açtıkları, altından kalkamayacakları bir belâdır. Amerika, Türkiye'de böyle iğrenç oyunlara giriştiğinden dolayı, Vietnam'dan daha önce Türkiye'yi uzun bir süre hiç bir millete Türkiye'de yenilecektir. Türk milleti tekin bir millet değildir. Bir uşak bölüğü satamaz. Buna Türk halkı izin veremez. Yakında Kanlı Taksim'in sonucunu görecekler. Amerika'nın da, Morison şirketi mümessili AP iktidarının başı Süleyman Demirel'in de, nam-ı diğer Çoban Sülü, ağzı bir karış açık kalacak. Bir milletin onuruyla oynamanın cezasını çok ağır ödeyeceklerdir..

Yakında, yatağında polislerin öldürdüğü Vedat Demircioğlu'nun, Ali Turgut'un, Duran Erdoğan'ın kanlarından uşakları boğacak seller, tufanlar fışkıracaktır. Uşaklar sonuna kadar milletleri satabilseydiler, dünyada çok az millet ayakta kalabilirdi. Taksim Olayı onlar için zafer değil, bir ölüm yenilgisidir. Türk halkı gebe kadınları bıçaklayanlardan, yaralı kızları coplayanlardan, çoluk çocuğuyla pazar gezisine çıkmış insanları öldürenlerden iğrenir. Ve de onlara hakettiklerinden daha çok, daha büyük cezayı verir.

Amerika sırtını en çürüğe dayamış bir politika güdüyor. Bu oyunu yitirecek, tasını toprağını toplayıp geldiği gibi gidecektir.

Arkasında, bütün yeryüzünde, bir nefret fırtınası bırakarak. Yazık değil mi Amerikan kuşaklarına... Ve Amerika'nın Türkiye'deki uşakları da.. Yazık değil mi Türk milletine... Kuşaklar, bir gün, böylesine kötü yurdunu işgal ettirmiş kişiler bizden de yetişmiş diye utanmayacaklar mı?

Rapor No. 210

Adı Soyadı : Şadi Alkılıç
İşi : Mühendis
Müracaat Tarihi : 29.1.969
Rapor Tarihi : 3.2.969
Yaş : 55 Boy : 1.72 Kilo:125

T.C.
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
Haydarpaşa NÜMUNE Hastahanesi
Sağlık Kurulu
MUAYENE RAPORU

Resim
Mühür
ve
İmza

İÇ HASTALIKLAR : (T.A. 18/11 Taşikardi, Precordial ağrı şikayetleri) Obesite, hafif, kroner yetmezliği, Hipertansiyon ST.18/11 Kontrolde 22/12, Arterioskleros.

DIŞ HASTALIKLAR:

GÖZ :

İşte Alkılıç'ın sağlık durumunu gösteren rapor

işçinin hakkının yendiğini söyleyen bir yazar hemen tutuklanır. Bunlar köylünün uyanmasından

Sayın büyüğümüz

Bizim siz büyüklerden dileğimiz Ş. Sadi Alkılıç'ı yazarın yukardaki konulara temas etti diye tutuklanması olmuşsa dileğimiz bunun af edilmesi

Türk köylüsü Alkılıç'ın tahliyesini istiyor...

ALKILIÇ HAPİSTE TUTULAMAZ!

DEMOKRATİK bir anayasanın sözümona yürürlükte bulunduğu Türkiye'de faşist Mussolini kanunlarına göre «düşüncelerini açıkladığı» için zındana atılan çilekeş Türk aydını Şadi Alkılıç'ın sağlık durumu iyice ağırlaşmıştır.

Durumunun ağırlaşması üzerine T. C. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne başvuran Şadi Alkılıç'a tam teşekküllü sağlık kurulu muayenesinden sonra verilen 210 sayı ve 3.2.1969 tarihli «muayene raporu»nda, taşikardi, percordial ağrı şikayetleri, obosite, hafif kroner yetmezliği, hipertansiyon, arterioskleros bulunduğu, gut romatizması dolayısıyla takip edildiği, halen sırt ve bel ağrıları bulunduğu, klinik şikayet ve spondilartros belirtileri il: ayaktan fizik ve tıbbî tedavi görmekte olduğu belirtilerek netice olarak şöyle denilmektedir:

«Obesita, yüksek tansiyon, metabolik teşevvüşler ve hafif kroner yetmezliği sebebiyle devamlı tıbbi kontrolü ve rejim yapması mümkün, reviri olan bir cezaevinde kalabileceğini bildirir sağlık kurulu raporu oybirliği ile verildi.»

Devamlı tıbbi bakıma ve muayeneye *tabi tutulması* gereken 55 yaşında bir insan, sırf bir gazetenin çağrısı üzerine sosyalist düşüncelerini açıkladığı için cezaevinde tutulmakta, ile getirdiği fikirlerden korkan egemen sınıfların sadist duygularını tatmin etmek için işkence çektirilmektedir.

Düşüncelerinden dolayı hapsedilmesindeki *adaletsizlik bir* yana, Şadi Alkılıç'ın, bu tahammül edilmez sağlık şartları dolayısıyla, bir insan, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak cezaevinde daha fazla tutulmaması gerekmektedir.

Kaldi ki, Alkılıç'ın Türk halkının çıkarları uğruna yazdığı bir yazıdan ötürü hapse atılması dolayısıyla kamuoyundaki tepkiler gün geçtikçe şiddetlenmekte, çeşitli şahıslar ve kuruluşlar bildiriler yayınlayarak, cumhurbaşkanına mektuplar göndererek çilekeş mahkûmun tahliye edilmesini istemektedirler. Alkılıç lehindeki kampanya yurt dışına taştığı gibi Türkiye'nin en ücra köylerine kadar da yayılmıştır.

Nitekim Konya'nın Çat köylüleri de Cumhurbaşkanı Sunay'a gönderdikleri bir mektupta aynen şöyle demektedirler:

«Cumhurbaşkanlığı yüce katına,

Bizler, Türk milleti ve vatan uğruna herdaim kendimizi feda edebilecek ve etmeye hazır olan aynızamanda Orta Anadolu çukurluğunda, Toros'ların dibinde asırlardan bu yana yerleşmiş, *medeniyetten, ışıktan, yoldan* mahrum, müteakiben bununla da kalmayıp aç, susuz, bakımsız, işsiz, güçsüz, bilinçsiz olarak yaşantımızın zahirini yaşamakta olan, senenin on ayını ağanın, beyin tarlalarında boğazı tekluğuna ağaya beye kulluk eden, seferde mehmetçik, hazarda horlanıp töhmetlenen ve Türk *milletine bağımsızlık* savaşını kazandıran ATATÜRKümüzün Türk milletinin efendisi köylüdür dediği bahtsız köylüler arasında dahil olan Çat köylüleriz,

Sayın *cumhurreisimiz*. Şimdiye kadar kapitalist yoldan savunma yapan ağadan, beyden yana çıkan yazarların tutuklandığını hiç duymuyoruz. Bütün duyduklarımız, köylünün uyandığını, bilinçlendiğini, işçinin hakkının yendiğini söyleyen bir yazar hemen tutuklanır. Bunlar, köylünün uyanmasından niye kuşkulanırlar?

Sayın büyüğümüz,

Bizim siz büyüklerden dileğimiz, Şadi Alkılıç yazarın yukarıdaki konulara temas ettiği diye tutuklanması olmuşsa, bunun affedilmesi... Şayet bilmediğimiz suçu varsa, onu da yine siz büyüklerimizin bilgisine bırakırız. Suçu yok da bir adli hataya düşümüşse, siz sayın cumhurbaşkanımıza anayasamızın verdiği selahiyet hakkınızı ve Türk ulusunun sahibi olarak yetkinizi kullanıp böyle aydın zatları affetme büyüklüğünü *göstermenizi ve çağımız dünyasına* yakışmayan bu kara lekelerden ulusumuzu kurtarmanızı aşağıdaki isimlerimiz altında imzamız olan Çat köylüleri arz ve istirham ederiz.»

142'NİN ÇİLEKEŞ MAHKÛMU ALKILIÇ
— Hasta hasta hapishane köşelerinde çürütülüyor —

İMZALAR: Mehmet Yılancı, Ali Akkoyun, Mehmet Kızılkaya, Abdurrahman Koç, Ahmet Candar, Hüseyin Bilir, Hasan Geyik, Abdullah Sezgen, Mustafa Dönmez, Ali Keyha, Yusuf Arı, Mehmet Elma, Bahri Yeşil, Mehmet Arı, Ziya Deniz, Osman Güler, Süleyman Bal, Ramazan Arı, Mehmet Kiremit, Hasan Akkoyun, Mehmet Kayadibi, Hakkı Üzümağı, Mustafa Arı, Mehmet Kutlu, Mustafa Tontul, Mehmet Yılmaz, Mahmut Çetin, Hüseyin Özcan, Mehmet Arı, Şükür Ali Akgül, Hüseyin Köprü, Mustafa Ayva, Hasan Çetin, Abdullah Küsen, Ahmet Ergüner, Mustafa Yaman, Sadık Sert, Hasan Ali Aç, Osman Kelek.

Yurt dışındaki Türkler de çeşitli şehirlerde, ANT'ın önceki sayılarında bildirildiği şekilde Alkılıç lehine kampanyalar düzenlerken Uluslararası Af Kurumu (International Amnesty) de, Alkılıç'ın tahliyesini sağlamak için çeşitli teşebbüslere girişmiştir.

Önce International Amnesty adına Amerikalı avukat Mrs. Betty Assheton Türkiye'ye gelerek çeşitli temaslar yapmış, daha sonra iki Amerikalı profesör Sunay ile temas kurmak istemiştir. Ancak Sunay ne Mrs. Assheton'ı, ne de Amerikalı profesörleri kabul etmemiştir. Bununla beraber Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Cihat Alpan, Alkılıç'ın sağlık durumunun ağırlaştığına dair bir rapor verildiği takdirde, Sunay'ın anayasanın kendisine tanıdığı af yetkisini kullanacağını bildirmiştir.

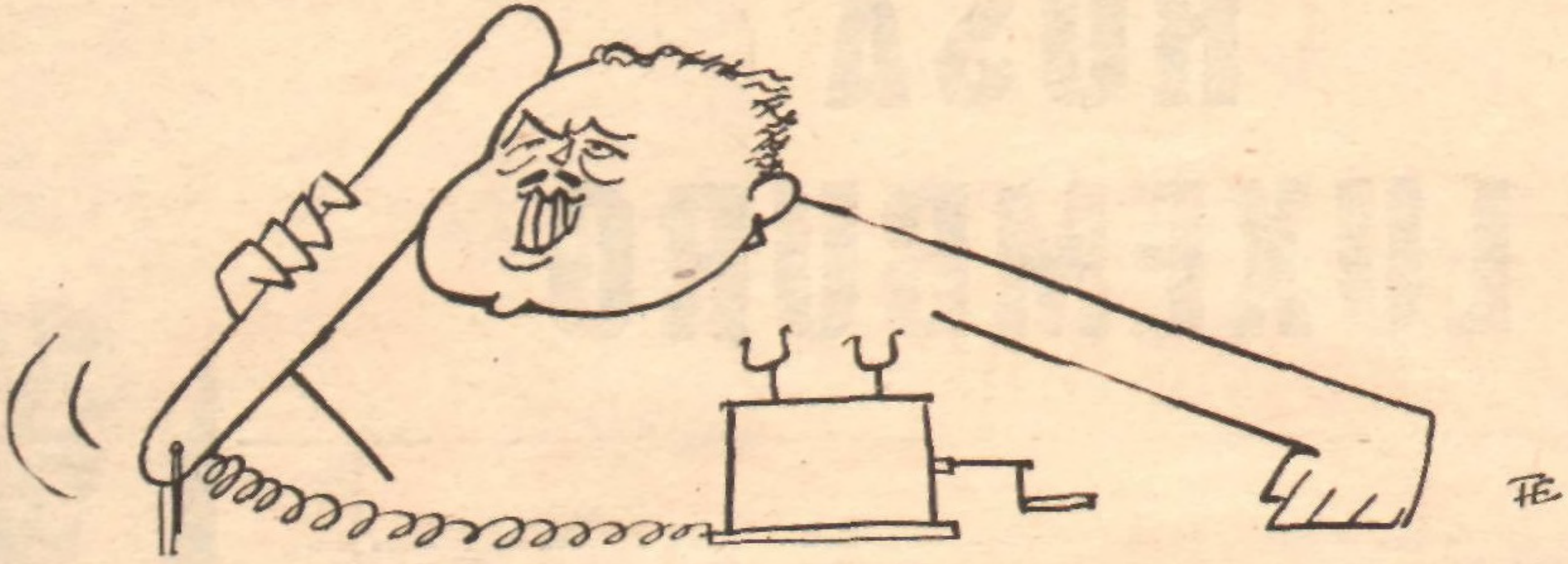
İşte böyle bir rapor tam teşekküllü bir devlet hastanesi tarafından verilmiştir. Alkılıç'ın daha fazla hapishanede tutulması sıhhi bakımdan mümkün değildir. Anayasa'nın mahkûm ettiği eski DP ricali, Alkılıç'ın hastalığının onda biri *bile olmayan sıhhi* nedenlerle tahliye edilmişlerdir.

Alpan'ın söz verdiği şekilde Cumhurbaşkanı Sunay yetkisini kullanarak Alkılıç'ı bir an önce tahliye ettirmelidir.

TAKSİM DEĞİL CEM

Türkiye siyasası son üç ay içerisinde büsbütün karıştı, bir körler çarşısına döndü; çekiçler inip kalkıyor, bakırlar dövülüyor, bir cehennem gürültüsüdür gidiyor, ama ne için, kimin için, ne yapmak için kimsenin haberi yok. Öyle bir Türk filmi ki bu, oyuncular konunun bütününü, senaryonun tümünü bilmeden, körüne ve parça - buçuk denkleştirmeğe çalışıyorlar rollerini. Tek bir rejisör var ne haltettiğini bilen, o da bizden değil, dışımızdan, künhüne varamadığımız bir temsilde kuklalar gibi oynatıyor bizi. Tek bir Amerika var ne haltettiğini bilen. Gine de bizim fıkaralar, pür - ciddiyet, işledikleri mozayik parçalarından hangi örneğin, hangi resmin çıkacağından ve birbirinden habersiz, didiniyor, yırtınıyorlar, adamlar ölüyor, gençler hapislere atılıyor, savcılar dosyaları didikliyor, komandolar dağlarda talim görüyor, cuntalar hazırlanıyor, yeşil bayraklar dikiliyor, partililer birbirlerini yiyorlar, anti - toplum polisi ordan oraya koşuşuyor, küçük büyüklerimiz nutuklar atıyor, gazeteler veryansın ediyor, ama kimse bu curcunanın nereye varacağını bilmiyor. Öyle hızlandı ki bu çark, yarın kimin kolunu, bacağını, kellesini koparacak, belli değil. Elhak, işinin ehliymiş şu Komer denen herif! İki ay içerisinde çıfıt çarşısına döndürdü ortalığı. Bir - çırpıda beceriverdiği bu göz - gözü görmezlik içinde Amerika'nın gözünü diktiği şey ne acaba? 6'ncı Filo, sırf abaza tayfalarının matrakukasi hatırı için, hafta - sekiz - gün - dokuz teşrif etmiyor olsa gerek! Murat, Demirel'in başını *yemekse, kim gelecek yerine*? Tural'lı cunta da, Baasçı cunta da tırhallı, hep bir halli... Çünki sözüm - ona kim başa geçerse, geçsin, iktidara, aslında, tek bir aday var, o da Amerika. Türkiye'de Amerikan düşmanlığı, beş yıl gibi kısa bir zaman içinde, böyle alıp yürüdüğüne göre, ekonomik buhran yığınların bilinci üstüne örtülen geleneksel yalan perdesini sağından solundan yırtmağa başladığına göre, ve şimdiden Nixon'un Vietnamı denen Orta - Doğu'da Sovyetlerin İsrail harbinden bu yana gitgide güçlenmesi karşısında ve neye mal olursa olsun yeniden kurulmak istenen denge hesaplarında Türkiye'nin Batı kazığına şuncacık oynama payı bırakılmaksızın bağlanması gerektiğine göre, Amerika, anlaşılan, tam ve mutlak bir devr-i teslim muamelesine hazırlanmaktadır. Solun ilk ağızdaki tasfiyesinin ardından yönetim ipinin üstünde kimler arz-ı endâm ederse etsin, bu, Amerika'nın yüksek müsaadesiyle sahneye konan bir ip cambazlığından öte geçmeyecek, ve siyaset meydanı gelecek yıllarda boynu kırılmış iktidar hevesillleriyle dolacaktır. Sosyalist ve antiemperyalist kanat, şu *anda, bu gidişe engel olacak güçte de*ğildir. Yapılacak tek şey vardır, o da, çeşitli sol çevrelerinin aralarında bir örgütlenmeğe varıp, Faşizme Karşı Direnç cephesi kurması ve sürüncemeli bir kavgaya hazırlanmasıdır. Bu süreçte TİP'e düşen görev de, bu değişmiş ve değişen koşullar içinde, önderlik iddialarına son verip, sosyalist ve anti - emperyalist çevreler arasında alçak - gönüllü bir katalizci rolü oynamasıdır. Gerçek sollar aralarında böyle sağlam bir cephe kurmadan girişilmek istenen ittifaklar hareketi zayıflatmaktan başka işe yaramıyacaktır. Taksim'lerde taksim olduğumuz yeter artık, biraz da cem olalım! Bölündüğümüz yeter artık, toplanalım! Biz toplanmazsak çünki, başkaları bizi armut gibi toplıyacaklar.

Can YÜCEL

Amerika'nın şirinlik harekâtı

Hüseyin BAŞ

ALTINCI Filo'nun «dostluk» ziyaretinin ardında kalan Kanlı Pazar'da Amerikan emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçilerinin foyasının halkoyu önünde bir kez daha ve en açık biçimiyle ortaya çıkması, bizzat Amerika'yı olduğu gibi, Türkiye'deki Amerikancı takımını da hayli endişelendirmiştir.

Kral'dan fazla kralcı olma sevdalılarının yaygaraları bir yana bırakılırsa, Washington şimdiden Türkiye'de Amerika'yı şirin göstermeye matuf yeni bir politikanın tezgahlanmasına girmiştir.

KANLI Pazar'ın hemen sonrası, Amerikan basınında çıkan akıllı uslu yazılarda «Türklerin de onuru» olduğunun farkına varılması, «kilit» mevkideki «bu sağlam» müttefike karşı daha «dürüst» hareket edilmesi gereğinden dem vurulması, elbette bir rastlantı değildir. Washington, Türkiye'de Amerika'ya karşı duyulan tepkinin hiç de Amerikancı takımın görmeyi arzu ettikleri biçimde olmadığını, tam tersine, bu tepkinin tehlikeli sınırlara dayandığını farketmiştir. Tezgâhlanmak istenen politika, genel çizgileriyle, «eski dostluk günlerine dönüş, karşılıklı anlayış» sloganı altında «sömürü»yü daha ince, daha az «kör parmağım gözüne» metodlarıyla sürdürmekten ibarettir.

Türkiye'de azımsanmayacak sayıda «orta yolcu», Amerika'nın birdenbire «melek» kesilmesinin ardındaki sefil oyunun farkında bile değildir. Bunlara göre, burnunun ucunu görmekten aciz yerli işbirlikçileri aracılığıyla Türkiye'yi ilkel kolonyalizmin azgın ve pervasız yöntemleriyle talan eden Amerika'nın dünden bugüne bu soygundan vazgeçmesi mümkündür ve Türkiye'de yirmi yıldır işleyen soygun mekanizması, paktı, anlaşması, askeri, ekonomik ve politik varlığıyla birdenbire tersine işlemeye başlayacaktır.

BÖYLE bir düşüncenin hiçbir ciddi tahlile dayanamayacağı açıktır. Emperyalizm, bir sömürü mekanizmasıdır. Bu temel amacından, oluş nedeninden vazgeçmesi ise, hiçbir şekilde söz konusu olamaz. Tarihsel çizgi içindeki bütün değişimi, temel düşünce ve eylemde değil, şartlara, çeşitli konjonktürlere göre uyguladığı yöntemlerdedir. Emperyalizmin belirli ve sürekli niteliği soygundur. Ve bundan ne Türkiye'de ne de dünyanın öbür bölgelerinde vazgeçecek değildir. Takunyanın çiçek açtığı görülmemiştir.

Birleşik Devletler'in giriştiği «şirinlik» harekâtı şüphesiz Türkiye'ye özgü değildir. Washington, Uzakdoğu, Avrupa, Akdeniz ve Ortadoğu'daki yeni politik ve askeri konjonktür ve denge karşısında yeni politikalar uygulama hazırlıkları içindedir.

NİXON'ın yönetimi eline alması bu yeni politikanın saptanması için fırsat olmuştur. Yeni başkan, Sovyetler Birliği ile görüşmelere geçmeden, Avrupa'nın yolunu tutmuştur. Son gelen haberler, Nixon'ın henüz Atlantik Antlaşması içinde yer alan Avrupa'lı müttefikleriyle görüşmelere başlamadan, Avrupa'lı müttefikler arasında şiddetli görüş ayrılıklarının patlak verdiğini belirtmektedir. İngiltere'nin herhalde önümüzdeki günlerde daha da şiddetli sürtüşmelere yol açacak olan Fransa'nın Ortak Pazar'daki ortaklarıyla arasını bozmaya yönelen davranışlarını, Nixon'ın seyahatinden ayırmaya imkan yoktur. Fransızların, Avrupa'nın gerçek birliğinin ancak «Amerikan hegemonyasından kurtulmakla» gerçekleşebileceğini savunması, İngiltere'nin Ortak Pazar'a girmesini ise «Avrupa'nın yeniden Amerikan sultasına düşmesini sağlayacak» bir truva atı sayması, NATO'dan çekilmesi, Dolar'a kafa tutması, Amerika tarafından çok iyi gözle görülmemektedir.

NİXON, Avrupa'daki Fransız «bela»sının hakkından gelmeyi aklına koymuş görünmektedir. İngiltere'nin Avrupa Birliği'nde oynadığı oyun, Fransa'nın ortaklarıyla arasını açıp De Gaulle'ü Avrupa'nın «yalnız adam»ı durumuna getirmek, böylece de, belki Gaullist politikanın iflasını hazırlamaktır. Belirtiler, anglo - amerikan yönetiminin General De Gaulle'e «başkaldırışı»nın diyetini ödetmeye kararlı olduğunu göstermektedir.

Bu olay, herhalde gelişecek ve iş Avrupa'nın kaderinin saptanmasında yeni tartışmaların ve sürtüşmelerin ortaya çıkmasına yol açacaktır.

BİRLEŞİK Devletler'in «şirinlik» harekâtının şansı nedir?

Amerika çeşitli dozlarda ve değişik yöntemlerde sömürdüğü ülkelerde, hiç de iç açıcı olmayan bunca deneyden sonra yeniden «barış havarisi» ve yardımsever bir melek kılığına girebilecek midir?

Kısacası, postu değiştirmekle, kurt kuzu olacak mıdır?

Dünyada çok şükür bu hikayeyi bilmeyenlerin sayıları her gün biraz daha azalmaktadır.

ROSA LUXEMBURG

GENÇ yüzbaşı Pabst hayatının en kıyak anlarından birini yaşamakta. Eden Oteli'ndeki kumandanlık makamına iki tutuklu getirmişler. Kim bunlar? bilmez olur mu hiç: şu ince uzun, şu kocaman gözlü adam Karl Liebknecht; şu bir ayağı aksayan, ufak - tefek kadın da Rosa Luxemburg tabii... Alman komünizminin kurucuları karşı - devrim serdengeçtilerinin eline düşmüşler...

Bir saat kadar önce — günlerden 15 Ocak, 1919 — Berlin'in batısında gizlendikleri apartımanda tutuklanmışlar. 8 Ocakta başlattıkları ayaklanma suya düşmüş. *Kentin* dört bir yanında, Friedrich Ebert ile Otto Noske'nin yönettiği sosyal - demokrat hükümetinin yardıma çağırdığı eski muharipler takımı kanlı bir sürek avına girişmişler. Bir sürü devrimciyi tutuklamışlar, öldürmüşler. Sıra şimdi devrimcilerin önderlerinde.

Karl Liebknecht ile Rosa Luxemburg sade insan değil, iki sembol, iki simge. Azılı, gözükara bir milliyetçiliğin ocağına düşmüş olan Almanya'da beynelmilelciliğin timsali onlar. Liebknecht'in o ünlü cümlesi, **Düşman kendi aramızda, kendi yurdumuzda,** sözü bir kaç bin genç sosyalisti çoşturmasına çoşturmuş, *ama bütün milliyetçilerin* gazabını da üstüne çekmiş.

Pabst ile adamlarının gözünde Karl Liebknecht ile Rosa Luxemburg Alman ordusunu arkadan hançerleyen iki hain; gözlerinin yaşına bakacak değiller. Pabst, devrimcilere karşı cephe aldığı için şimdilik hoş tuttukları, ama aslında hor gördükleri hükümetin emrinde sözde. Gerçi Ebert bir kaç hafta önce **Alman Komünist Partisi** adını almış olan Spartakist hareketiyle savaşmış filân ama, Ebert'in, Schneidemann'ın, Kautsky'nin, hattâ Noske'nin gözünde Liebknecht ile Luxemburg ne de olsa eski yoldaşlar... Aralarında bir alay çekişme geçmiş a, aynı *birahanelerde katıldıkları* toplantıların anısını bir çırpıda gönüllerinden söküp atmış değiller. Liebknecht ile Luxemburg nasıl olsa hapsi boylayacaklar, - alışıklar ona zaten... ama kurşuna dizmeğe varacak mı iş? Orası belli değil.

Rosa Luxemburg'un ayaklanmadan yana olmadığı o zamandan biliniyor. **İşçi sınıfının çoğunluğuna karşı** iş tutmağa istekli değil, ve komünistlerin hâlâ bir azınlığı temsilden öteye geçmediğinin pekalâ farkında. Ancak ayaklanmanın önüne geçmenin olanaksız olduğunu gördükten sonra, katılıyor. Marx Paris Commune'ünden, Lenin de 1905 devriminden önce aynı şekilde davranmışlardı. **Kavga madem başladı, sen de katılacaksın kavgaya!** Kuralına uymuşlardı.

Yani Rosa Luxemburg sosyal — demokrat hasımlarının merhametinden yararlanabilirdi önünde - sonunda. Pabst da zaten bundan korkuyordu. Devrimin önderlerini ele geçirmişti bir kere, sağ bırakacak değildi ya! Dipçik darbeleriyle yürütülen sorgu uzun sürmedi. Liebknecht ile Luxemburg yeniden yola koşuldular. Muhafızlar alacakları emri almışlardı: tutuklular yolda öldürüldü, Rosa Luxemburg'un ölüsü de bir suyoluna atıldı.

50 yıl sonra, emekli yüzbaşı Pabst federal Almanya'nın bir kasabasında kıkırdadı gitti. Devlet Bakanlığı tutuklanmasını emretmişti. İki yıldır, ama, gezetleri okudukça hop oturup hop kalkıyordu. *15 Ocak, 1919'da* öldürdüğünü sandığı Rosa Luxemburg dirilmiş, Almanya'nın dört bir yanında kol geziyordu. Öğrenciler gösterilerinde resmini taşıyorlar, adı dillerde dolaşıyordu. Rosa yeniden bir simge haline gelmişti. Sade Almanlar için de değil. Geçen bahar, Prag'da genç bir yazar, **Bütün militan hayatı boyunca, sosyalizmin herşeyden önce yaratıcı özgürlük olduğunu savunmuş olan Rosa Luxemburg'un anısı önünde eğiliriz,** diyordu.

Zamosc adlı bir kasabada, 5 Mart 1870'de doğmuş olan bu **Leh Yahudisinin** hayatı alabildiğine hareketli geçmişti: Rus Çarlığının zulmü altında inliyen, yahudi düşmanlığının ortalığı kasıp kavurduğu o zamanki Lehistan'da Rosa, 17 yaşında, sosyalist - devrimci partiye girmiş, daha sonra Varşova'da, kalçasındaki bir arızadan dolayı topallayan bu genç kız, **Martin** Kasprzak adlı bir işçiden **sosyalizmin anlamını** öğrenmiş, **yasasız kavga tekniğini** bellemişti.

1889'da Rosa sürgünden kaçmak için bir köylünün arabasıyla, samanların altına gizlenip, Rus - Alman sınırını geçer, Zürih'e varır, ve **orda hemen devrimci canlanımı hazırlayan** Marksist Rus mültecilerini bulur: Paul Axelrod, Vera Zasslitsch, Georges Plekhanov, o ateşli devrimciler, bu vergili genç kadını, Plekhanov'un anlattığı üzere, **bu olağanüstü zeki yoldaşı** bağırlarına basarlar.

1893'deki Zürih beynelmilel kongresinde üstünlüğünü herkeslere kabul ettiren Rosa, Leh işçi hareketi konusunda hazırladığı bir raporla, daha sonra tiftiğini attıracağı **reformizm'e** ilk şamarı indirir: **Yığınlara dayanan sosyalist bir parti, tabii, yığınların yaşama koşullarını savunacaktır, ama günlük kavganın içinde devrimci amacı gözden kaçırmamalıdır. Reformlar, sosyal devrime giden yolun üstündeki konaklardan başka bir şey değildir,** der.

Rosa, İsviçre'den Fransa'ya **gider,** Jules Guesde ve Vaillant ile tanışır, anca bir kaç ay kalır orda. **Sonra, XIX uncu yüzyılın son yıllarında beynelmilel sosyalizmin göbeği olan Almanya'ya geçer.**

Uydurma bir nikâhla Alman yurttaşlık haklarını elde eder, ve hemencecik en ünlü sosyalist kuramcılarından biri olan Kautsky'ile aşık atmağa başlar, Lenin'in öve öve bitiremediği ünlü Kuram dergisi, Neue Zeit'e yazılar yazar, 1905 devriminir ilk fırtınalarına sahne olan Rusya ile **Lehistan'da olup bitenlerle yakından ilgilenir, Fransa'daki olaylara da eğilir, Millerand'ın Waldeck - Rousseau kabinesine katılışını sertçe eleştirir, ve 1907'deki beynelmilel Amsterdam kongresinde Jean Jaurès'in reformizm'e kaşar bellediği düşüncelerine saldırmaktan çekinmez.**

Derken **sosyalist** çevreler **uzlaşmaz** beynelmilelciliği **savunan kökteni (radikal)** Rosa'dan gocunmağa başlarlar. Çağdaşlarından biri onun için **Bu gürleyen fırtına, bu uzlaşmağa karşı düşmanlık timsali,** der.

Rosa, bir yandan da, kuramlarına uygun eylemlere girişir: Birinci Dünya harbinin patlamasından beş ay önce, **Seferi şartlar altında kitleleri itaatsizliğe teşvik** suçundan yargılanır. Yargıçların **karşısında** gerilemez, 1913 Eylülünde bir toplantıda, **«Bizden Fransız kardeşlerimize yada başka yabancı kardeşlerimize karşı silaha sarılmamız istenirse, kesin olarak buna karşı duracağız, dediğini yad**... **maz.**

Ama bugün, Prag olaylarının ... Komünizmdeki **son** gelişmelerin ış... altında Rosa Luxemburg'dan söz e... iliyorsa yeniden, bu, herşeyden ön... **«Devrim mi, Reform mu?», «Ge... Grev, Parti ve Sendikalar», «Sermay... nin Birikimi», «Rus Devrimi»** gibi ... taplarında ve revizyonizm'e, döngek... liğe karşı yazdığı sayısız incelemel... rinde karşımıza çıkan kuramcı kişil... dolayısiyledir.

Çünkü Rosa Luxemburg bu ya... larında bizlerle inanılmıyacak dere... de günü - birlikdir ve yapıtı şaşırt... bir açık - seçikliktedir. Léon Trot... **«Hayatım»** adlı kitabında, Lenin'... **1914 Ağustosunda Alman Sosyal** ... *Demokrat Partisi* merkezi orga...

ALMAN SPARTAKİSTLERİ BARİKAT SAVAŞINDA
— Rosa Luxemburg da onlardan biriydi —

Gerard SANDOZ

Alman sosyalist hareketinin liderlerinden Rosa Luxemburg, bundan elli yıl önce, 1919'da Karl Liebknecht ile birlikte faşist Alman subayları tarafından kurşuna dizilerek öldürülmüştü. Düşünceleri yarım yüzyıl sonra da tartışma konusu olmağa devam eden Rosa, yandaki resimde kavga arkadaşlarıyla birlikte görülüyor...

Vorwärts'den, partinin harbi onayladığını ve imparatorluk hükûmetinin istediği askeri kredileri desteklediğini öğrendiği zaman bunun polis oyunu, uydurma bir haber olduğu kanısına vardığını anlatır.

Rosa Luxemburg böyle bir yanılgıya düşmez, gidişi yakından izlemiş; «Ergeçsel amacı bırakın bir yana, önemli olan harekettir,» diyen ve sosyalizmi burjuva toplumuna sindirmeği hedef güden Bernstein revizyonizmine, döngelciliğine olanca gücüyle saldırmış; ve herkeslerden önce, Birinci Dünya Harbinin arifesinde sosyalist partilerin davranışını iyi çözümleyerek, sonunda o «muazzam ve umumi kasaplığa» katılmalarına yol açan sapmayı önceden sezmiş; ve (1914'den önce) Sosyal - demokrasi, döğüşme iddiasında olduğu toplumun yansısı olma yolunda, demiştir.

«Sermayenin Birikimi» adlı kitabında emperyalizm üzerine ileri sürdüğü kuram, dört bir yandan, özellikle Lenin tarafından eleştirilmiş olmakla birlikte, doğru olsun, yanlış olsun, Marksizme uygun olsun, olmasın, kapitalizmin kapitalist olmayan dünyaya sızma olanaklarını gelberi etmedikçe, ayakta kalamıyacağına, o devirde, parmak basması bakımından özgün ve dikkat çekici bir sezgi örneğidir.

Rosa Luxemburg Lenin'e mi karşı?.. Evet... Birbirlerine derin bir saygı besliyen bu iki devrimci, (Lenin onun için «O bir kartaldır», der.) sade emperyalizmin yapısı üzerinde değil, aynı zamanda devrimci partinin yığınlarla ilgili rolü üzerinde de fikir ayrılığına düşmüştür. 1904 - 1905 yıllarında ikisi arasında sert çekişmelere konu olan bu tema, özellikle ele alınmaya değer, çünki çağımızın sosyalist dramının candamarına dokunuyor.

İlerde Ekim devrimine önderlik edecek olan Lenin'i Rosa Luxemburg, bir «merkez komitesi» ne aşırı yetki tanımak istemekle ve böylece bu merkez komitesinde «Parti yönetimine körükörüne bir itaat... mekanik bir bağlılık» şartı koşma eğilimini desteklemekle kınar. Yığınların yaratıcı ve kendiliğinden gücüne (spontanéite) başlıca önem tanıyan Rosa Luxemburg'un bu kâhince sözlerinin gerisi de şu: Gerçekten devrimci bir işçi hareketinin işliyeceği hatalar, en iyi merkez komitesinin yanılmazlığından bin kere daha verimli ve değerlidir.

Abartıya düşmeden diyebiliriz ki, Rosa Luxemburg, (taa 1904'de) daha sonra stalinizm adı altında ortaya çıkan olguyu ufukta görmüş, sezmiştir; hele şu sözleriyle: Lenin'in savunduğu aşırı merkeziyetçilik, bizce, olumlu ve yaratıcı bir zihniyeti değil, bir gece bekçisinin kısır hâletini yansıtmaktadır. Bütün kaygısı, Parti faaliyetini bereketlendirmeğe değil, denetlemeğe; geliştirmeğe değil, daraltmağa, birleştirmeğe değil, baskılamağa yönelmektedir.

Ekim Devrimi patlak verdiği, Lenin ile Trotski'nin iktidara geçtiği sırada, bir Alman cezaevinde yatan Rosa, kendisine daha sonra yöneltilecek jakobinizm suçlamalarını sineye çekip, hemen olup biteni doğruca değerlendirir, «dünya harbinin bu en önemli olayı»nı selamlar, Batıdaki sosyalist demokrasinin göstermekte yaya kaldığı tüm devrimci onur ve eylem gücü bolşeviklerde başverdi. Ekim ayaklanması Rus devrimini sağlamına kurtarmakla kalmadı, beynelmilel sosyalizmin onurunu da kurtardı.

Rosa Luxemburg, bütün bu çoşkusuna rağmen, açık - seçikliği ve eleştiriyi elden bırakmaz; özellikle devrimin ilerde uğramasından korktuğu bozulumları çözümler ve der ki: Sayıları ne kadar fazla olursa olsun, sadece hükûmet erkânına, sadece parti üyelerine tanınan özgürlük, özgürlük değildir. Özgürlük, çünki, başka türlü düşünme özgürlüğüdür ve bir ayrıca haline geldiği anda, etkinliğine yitirir.

Bir de şu, 1918'de bir Alman cezaevinde yazılan ve stalinizmin kâhince bir öngörüsü sayılası sözlere kulak verin: Bütün ülkede siyasal hayatı boğmakla, sovyetlerin içinde bile hayatın giderek felce uğraması tehlikesi söz konusu olabilir. Genel seçimler, sınırsız basın toplantı ve tartışma özgürlüğü olmayınca, bütün kamu kuruluşlarında hayat biter ve sadece bürokrasinin hayat hakkı bulabileceği, görünüşte ve lafta kalan bir hayat başlar. Kamu hayatı yavaş yavaş uykuya gömülür, bitmez - tükenmez enerji ve sınırsız bir ülkücülükle denanmış bir kaç düzine Parti yöneticisi işleri yürütür: onlar arasında da yönetim aslında bir düzine insanın elindedir ve işçi sınıfından derlenmiş bir seçkin takım, şeflerin diskurlarını dinlemek, ve önlerine sunulan karar taslaklarını onaylamak üzere arada bir toplantıya çağırılır...

Rosa Luxemburg, kendi vardığı kuramsal sonuçları da, durmadan, eler, sorgular. Örneğin 1919'da, hareketin okka altına gitmesinden kuşkulanmasına rağmen, Spartakus devrimci azınlığıyla birlikte kavgadan geri durmaz: kişiliğine böyle derinine kök salmış bu devrimcilik duygusu, kendi kendine kazandığı bir ahlâkın ürünüdür.

Rosa Luxemburg'un bugünkü kuşaklara bıraktığı miras, devrim davasına her an uyanık bir eleştiri davranışıyla karmaşmış olan sonsuz bir çoşkudur. Yığınların yaratıcı muhayyilesi'ni tarihsel evrimin başlıca etkeni sayan Rosa'nın görüşleri, elli yıl sonra, Prag'da dile gelen insanca yüzlü sosyalizm anlayışında yankısını bulmaktadır. Bugün, resmi sosyalizm, sosyalizmin bu koca kişisinin adını anmamakta, anarsa da hatalarını sayıp dökmek için anmaktadır. Rosa'nın sosyalizm anlayışında tehlikeli bir romantizm etkisi var, sayılmaktadır. 1918 Aralığında, katlinden bir ay önce şöyle diyordu Rosa: En acımaz devrimci enerjiyle en cömertçe bir insanlık, gerçek sosyalizmi besleyen kaynaklar bunlardır. Bir dünya devrilmeli, devrilecektir, ama bu arada yersiz akıtılacak tek bir damla gözyaşı bile yüzkaramız olacaktır.

Nouvel Observateur'den
Çeviren : Can YÜCEL

Rosa Luxemburg'u katlederek yüzyılın en alçakça siyasi cinayetlerinde birini işleyen faşist Alman subayları bir arada... Bunlardan halen hayatta kalanlar, Rosa'nın isminin tekrar bayrak haline gelmesi karşısında dehşet ve panik içindedirler.

Kanlı Pazardan sonra ...

Emperyalizme karşı strateji ne olmalıdır ?

KANLI PAZAR'IN ANTİ - EMPERYALİST YÜRÜYÜŞÜ
— İşçiler ilk defa kitle halinde Amerika'ya karşı çıkmışlardı —

Osman S. AROLAT

16 ŞUBAT pazar günü yapılan «Emperyalizme Karşı İşçi Yürüyüşü», Taksim'de iktidar çevrelerinin ve emperyalizmin işbirlikçilerinin kışkırtmasıyla girişilen kanlı saldırıdan dolayı kamuoyunda büyük yankı yarattı. Saldırganlar ve teşvikçileri sağduyu sahibi herkes tarafından mahkûm edildi.

Ancak Kanlı Pazar olayları, bir gerçeği daha ortaya koydu. Yürürlükteki anayasaya ve diğer yasalara rağmen, devlet kuvvetleri artık tarafsız olmaktan çıkmış, kesin olarak gerici güçlerle birlikte devrimci ve antiemperyalist halk kuvvetlerinin karşısında yer almıştır.

Taksim Olayları'ndan sonra, bu gerçekten hareket eden devrimci güçler kendi aralarında saldırının kritiğini yaparak bundan sonra tutulması gereken yolun ne olacağı konusunda tartışmalarda bulundular.

Biz, Amerikan emperyalizmine karşı direnişte ön safta yer alan gençlik liderleri, İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği Başkanı Harun Karadeniz, FKF Genel Başkanı Yusuf Küpeli, «Emperyalizme Karşı İşçi Yürüyüşü»nün yöneticilerinden Taner Kutlay (öğrenci) ve Çetin Serfidan (işçi) ile bir konuşma yapmayı, olaylara açıklık getirmek bakımından yararlı bulduk.

● Emperyalizme karşı savaşta hangi dönemde bulunduğumuzu saptar mısınız?

YUSUF KÜPELİ — Emperyalizme karşı stratejik teşkilatlanma aşamasındayız. Türkiye'de millici, anti - emperyalist örgütler olarak, kesinlikle emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı ortak bir cephede bir araya gelmemiz gereklidir. Sosyal pratikte ortaya çıkmış olan anti - emperyalist sloganlarla ortak bir program altında harekete geçerek kavgayı yürütmemiz gereklidir. Kavgamız büyüdükçe küçük kentlere ve köylere ulaşacaktır. Türkiye'nin her yerinde yeni yeni anti - emperyalist cepheler açmak zorundayız.

● Bu dönemde sosyalist örgütlerin görevi ne olacaktır?

KÜPELİ — Sosyalist örgütler olayların çok gerilerinde kalan, diğer millici güçlerle işbirliğine girmekten kaçınan, yöneticileri temizlemek zorundadırlar. Kesinkes merkezi bir örgütlenmeyle üyelerine nihai hedefi gösteren, fakat önümüzdeki hedefin emperyalistleri ve işbirlikçilerini temizlemek olduğunu ortaya koyan bir taktik uygulamalıdırlar. Bunun için de diğer millici güçlerin örgütlenmesinde, harekete geçirilmesinde en büyük sorumluluğa sahip olduklarını unutmamalıdırlar. Üyeler bugün anti emperyalist kavganın önünde dövüşmezlerse nihai hedefe varamıyacaklarını anlatan bir eğitimden geçirilmelidirler. Kısacası sosyalistler iki yönlü bir eylem biçimini gerçekleştirme; bir yandan Amerikan emperyalizmine karşı geniş cephenin kurulması, diğer yandan da kendi örgütlerinin sağlam bir biçimde geliştirilmesi yolundan harekete geçmelidirler.

ÇETİN SERFİDAN — Hareketlerin bu döneminde sendikaların durumunu da ortaya koymak gerekir. Son olaylarda pasif kalmışlardır. DİSK bile ancak mitingten birkaç gün önce harekete geçmiştir. Sendikalar, hele devrimci olanları, böyle mitinglerden 15 gün evvelinden işçilerini eyleme hazırlama görevini yüklenmelidirler.

TANER KUTLAY — Dönem olarak örgütlenme ve geniş kitlelere anti emperyalist bilinç verme dönemindeyiz. Örgütlenme bugüne kadar öğrenciler arasında yürütülmüştür. Kavga onların kavgasıymış gibi ortaya konmuştur. Eylemi geniş kitlelere iletme ve sonra da millici sınıf ve tabakalara bu eylemde hakları olan yeri gösterme, ilk görevimizdir. Bu aşamada bilimsel sosyalizmin bize sağladığı metodla geniş kitleleri eylem içinde gereken bilince ulaştırma, yöntem edinilmelidir. Bu yöntem bu dönemi en kısa zamanda geçmemize yarıyacaktır.

SERFİDAN — Bu örgütlenme döneminin en önemli sorunlarından biri de karşı güçler içerisinde var olan militanlarımızla haberleşme bağımızı geliştirmektir.

HARUN KARADENİZ — Biz, gençler olarak uzun bir süredir bir yanlışı sürdürmekteyiz. O da işçiye maledilmiş eylemleri bile gençliğe mal etme yönünde hareket eder oluşumuzdur. Bu yaptığımız toplantıda bile bu yanlışı sürdürmekteyiz. Son eylemde işçilerin gençlerle yaptıkları eylem başarıya ulaşmıştır. Sorun işçi kitlelerine mal edilmiştir. Bu noktadan hareket ederek eylemleri sürdürmemiz gerekir. Biz, bu günden öte eylemleri sadece gençliğe mal edici yönde gelişecek en küçük bir hareketten kaçınmalıyız.

● Sana göre son eyleme katılan işçilerin durumu, yığınlaşmadan öte düzenli bir anti emperyalist savaşa yönelişin başlangıcı sayılabilir mi?

KARADENİZ — Bu harekette görülen, bir yığınlaşma olduğu kadar, belli bir bilincin anti - emperyalist eylemin yansımasıdır. Ayrıca bu eylem işçilere ve bize özellikle savaşın bu döneminde bir mitinge gelirken bayram kıyafetiyle gelinmeyeceğini öğretmiştir. Anti - emperyalist bir mitingin gerçekten tam anlamıyla bir kavga olduğunu anlatmıştır. İşçilerin bu kanaatte olup olmadıklarını bilmek gerekir. Yoksa öğrenciler küçük gruplar halinde bir iki sert çıkışla bu eylemi daha keskin noktada gösterebilirler. Ama bu eylemin yozlaştırılması olur.

SERFİDAN — Bilinçli işçiler Harun'la aynı görüştedirler. Ama saldırı sonunda yılan bazı işçilerin olduğunu da itiraf etmek gerekir. Bence bunlara önce Amerikan Emperyalizminin ne olup ne olmadığını anlatmamız gerekir. Kavgaya keskin bir biçimde gelecek olan militanların yanında geniş bir kitlenin Amerika'ya kin beslemekte olması da önemli bir olaydır. Bunlar arasında politik eğilimleri CHP'li, AP'li olanlar da büyük bir çoğunluktadır.

● O halde bu dönemin eylem biçimini ortaya koyar mısın?

SERFİDAN — Hal böyle olunca bu dönemin eylemi anti - kapitalist ve anti - emperyalist bilinci emekçi sınıfına götürme görevidir. Bu görev de bilinçli işçilere, devrimci öğrencilere ve sendikalara düşmektedir. Bilinçli işçiler ve devrimci öğrenciler Amerikan emperyalizminin kovulması yönünde kavgalarını sürdürmektedirler. Fakat sayıları azdır. Burada öğrenci kardeşlerimize düşen görev fabrikalarla geniş ilişkiler kurarak temasları kuvvetlendirmektir. Bu arada yapısı ve tüzükleriyle işçilerden kopuk bürokratik kuruluşlar durumuna gelen

HARUN KARADENİZ
— Emekçilerle elele —

sendikalar da düzeltilmeğe çalışılmalıdır.

KUTLAY — Çetin sendikaların devrimci eylem içerisindeki görevlerini yerine getirememelerinin gücümüzü azalttığını açıkladı. Bu da gösteriyor ki yeni taktik uygulamaları devrimci kanat için gerek şart olmaktadır. Bunun için işçi militanlarla gençlik militanları bir arada anti - emperyalist eylemin gerçek sahiplerinin işçiler olduğunu haykırmalıdırlar. Onları «eylemde birliğe» çağırmalıdırlar. Bunun içinde eşgüdüm ve haberleşme konuşunda bugünün dinamik gücü gençler olarak harekete geçmelidirler. Bunun yanı sıra «istihbarat» sorunu da ele alınarak karşı güçler içerisinde çalışılmalıdır. En açık deyimiyle karşı devrimci

Bulmacanın çözümü

4. sayfadaki sözlere ilk bakışta, 1968 Türkiye'sinde komprador kapitalistlerden biri yahut onların temsilcilerinden biri tarafından söylendiği akla gelebilir...

Bu sözler 1912 yılının Nisan ayında Tevfik Paşa Kabinesinin Maliye Nazırı Cavit Bey tarafından Ticaret Odası'nda toplanan kapitalistlere söylenmiştir.

MEHMET CAVİT Bey 1875 yılında Selânikte doğmuş olup, babası tüccar Recep Naim'dir. İstanbul'da Mülkiye mektebini bitiren Cavit Bey, çeşitli yerlerde iktisat hocalığı yapmış ve 1908'de İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yeniden kurulmasında önemli rol oynamıştır. Mebuslar Meclisi'ne iki defa Selânik, bir defa da Biga temsilcisi olarak seçtirilmiş ve 31 Mart Olaylarından sonra da Tevfik Paşa Kabinesinde maliye nazırı olmuştur. Maliye nazırlığı sırasında Türk kapitalizminin komprador oluşuna giden ilk adımların atılmasında en önemli adam olmuş ve kitapları ile akıl hocalığı yapmıştır.

Cavit Bey, Kurtuluş savaşından sonra bilhassa dış borçlar konusunda millî hükümetin baş düşmanı kesilmiş, İzmir suikastına karıştığı ileri sürülmüş ve 1926 yılında idam edilmiştir.

Adı geçen nutkunda bahsettiği Enternasyonal, dünya sosyalistlerinin o zaman kurdukları Sosyalist İkinci Enternasyonal'dir. Sosyalistler ve Sendikacılar da, bilhassa Alman kapitalistlerinin işlettikleri Anadolu Demiryolları işçilerinin sendikaları ve Osmanlı Sosyalist Fırkası'nın etrafında toplanan sosyalistler ve de Selânik İşçi Federasyonu ile ona bağlı işçi kuruluşlarıdır.

1912 yılının ilkbaharında genel seçimler yaklaşmakta ve halk meselelerine sahip çıkarak her fırsatta gösteriler yapmakta, Almanların elinde oyuncak olan hükûmeti lânetlemektedir. Bu uyanıştan gocunanların başında Wilhelmestrasse ve Deutsche Bank, yani yabancı kapitalistler gelmektedir. Alman Konsolosluğu, Meclis'den kolaylıkla istediği kanunu çıkartabilmektedir. İsterse bu kanunlar o zamanın anayasasına aykırı olsun... Padişahın ve Alman kompradorlarının her türlü baskısına rağmen, fakir halk mücadeleye devam etmiştir. Cavit Bey memleketi Almanların kucağına atarken ilk karşısında bulduğu vatansever sosyalist ve sendikacıları çeşitli bahanelerle hapislere atmıştır. Ama netice herkesçe bilinmektedir:

Birinci Dünya Harbi'nden sonra Cavit Bey gibiler Avrupa kapitalistleri ile memleketi nasıl har vurup harman savuracaklarını ve kendilerine düşen payın ne olacağını hesap ederken fakir halk silaha sarılıp, onların hayallerine toptan tekme indirerek ve millî hükûmeti kurarak cevap vermiştir...

AÇIK OTURUM

FKF Genel Başkanı Yusuf Küpeli ve İşçi Çetin Serfidan, ANT'ın açık oturumunda Kanlı Pazar'dan sonraki anti - emperyalist stratejiyi tartışıyorlar

grubun silahlanma ve örgütlenme biçimleri hakkında en ufak hatlarına kadar bilgi sağlanmalıdır.

● SON EYLEMDE ULAŞILAN NİCELİK nedir?

KARADENİZ, — Son eylemde 30 bin kişiye ulaşılması gösteriyor ki, Amerika'nın 6. Filosu'nun gerçek yüzü geniş halk kitlelerince ve özellikle işçilerce görülmeğe başlanmıştır. Bu günden öte yapılacak eylemlerde bir düzenleme ve duyurma eksikliği olmadığı sürece daha büyük kalabalıkların katılacağı kesindir. Çünkü, zaten ortaya çıkmış olan Amerika'nın sömürgen yüzü ve Türkiye'deki işbirlikçilerinin uşaklığı **«Kanlı Pazar»** ile kesin olarak belirmiş ve Türkiye kamuoyuna mal olmuştur.

KÜPELİ — İşçilerin başlattığı anti - emperyalist yürüyüş Taksim'e yaklaştığında halkın da katılmasıyla 30 bin kişilik bir bağımsızlık ordusu haline gelmiştir. Halkımızın içinde bulunduğu çirkin sömürü çarkını anlatmayı amaç bilen bağımsızlık ordusu, doğal olarak silahlanmamış ve savaş düzenine girmemişti. Buna rağmen İzmir, Ankara, Trabzon, Adana ve Gaziantep gibi büyük kentlerde başlayan ve yavaş yavaş köylü kitlesine mal olma durumuna gelen anti - emperyalist mücadele, Amerika ve işbirlikçilerinde korkunç bir panik yaratmıştır. Bu panik onların Taksim'de saldırı düzenlemesine sebep olmuştur. Bunu düzenliyenler Taksim alanında parlayan anti - emperyalist ateşi söndürebileceklerini sanmışlardır. Onun için 30.000 kişilik kitleden çok az bir kısmı alana girdikten sonra diğerleri polislerle önleri kesilerek alan dışında bırakılmıştır. Alan içerisine giren bağımsızlık savaşçılarına ise taşlar atılmış, polisler, beyni yıkanmış ırkçı militanlar, feodal kalıntının düşünce planındaki temsilcileri ümmetçi gruplar tarafından saldırılmıştır. Bu saldırıda tabancalar, alçak seviyeden yana doğru parça tesiri yapan bombalar, şişler, saldırmalar, baltalar, sopalar ve coplar kullanılmıştır. Bu şekilde yapılan saldırıda 6. Filoya karşı namaz kılıp kendilerini müslüman sayan aldatılmışlar ellerine geçirdikleri kişileri ölüm halinde yaralamaktan ve öldürmekten çekinmemişlerdir. Sokak aralarında yapılan çatışmalarda ise bağımsızlık savaşçıları, ellerine düşen satılmışlara ve aldatılmışlara gereken dersi vermişlerdir.

Bu olayda finans kapitalin kontrolundı olan basın da, Amerikanın her yerde uyguladığı taktiğin içine düşmüştür. Olaylar basit bir ilerici - gerici, dinci - komünist çatışması olarak yansıtılmağa çalışılmıştır. Kesinlikle bunun bağımsızlık savaşı veren halkımızla kafaca ve midece satılmış, aldatılmış emperyalizmin elindeki güçlerin kavgası olduğu ortaya konmamıştır. Bu, Amerikan emperyalizminin klasik taktiğidir. Sömürdüğü ülkelerde menfaatleri aynı sınıflar arasında gruplar, kendi menfaatleri yolunda ordular kurarak halkı birbirine düşürmeğe çalışır. Bir yerde gerçek milliyetçiler bu düzmece güçleri yok etmeğe başladığı an, «hürriyeti koruyorum», «çatışmayı önlüyorum» yaygarasıyla kendi zalim silahlı kuvvetlerini fiilen harekete sokar. İşte Türkiye'de yavaş yavaş oynanmağa başlanan oyun budur. Son Taksim Olayı da budur. Bu gibi davranışlar bağımsızlık savaşçılarını yıldırmayacak aksine daha bilenmiş olarak, daha inançlı olarak eyleme sokacaktır. Emperyalistlerin ve uşaklarının aptallıklarında ısrar etmeleri, tek yumruk olarak örgütlenen bu kitleyi karşılarına daha güçlü olarak dikmekten başka hiçbir işe yaramıyacaktır. Aslında emperyalist uşakları her yeni hareketleriyle kendi kendilerini kurşunlamakta ve karanlığa kilitlemektedirler. Birinci Dünya Savaşı sonu işbirlikçilerinin hazin sonu bu işbirlikçilere en somut örnektir. Emperyalist zırhlıları ülkemizi terk ederken kaçacak delik arayan işbirlikçilerinin büyük bir çoğunluğunu kurtuluş savaşçılarına bırakmıştır. Onlara Mustafa Kemal tarafından verilen ders örnek alınmalıdır. Akıllar başlara toplanmalıdır. Emperyalistlere ve onlara karşı savaşımız başlamıştır. Parolamız **«YA BAĞIMSIZLIK YA ÖLÜM»** dür.

SERFİDAN — Son olayın kesin sonuçlarından biri de, öğrenci kardeşlerimizin başlattığı anti - emperyalist kavganın halka maledilmiş olmasıdır. İşçilerin bu yürüyüşte öncülüğü alma yolunda ağırlıklarını koymaları hakim çevreleri ürkütmüştür. Şimdi kavganın tarafları bellidir. Örgütlenmedeki hatalarımız da bellidir. Artık bir yanda vatanperverler vardır, diğer yanda Amerika ve uşakları vardır. Uşakların maskeleri düştükçe halk gerçekleri bizimle birlikte görecektir. Taksim Olayı yeni bir maskenin düşmesi olayıdır.

KUTLAY — Son olaydan payımıza düşen dersi almamız gerekir. Ama kıvanç duymamız gereken yanları da belirtmemiz gerekir. 30.000 kişinin uzun bir yolu yürüyerek anti - emperyalist mücadeleye girmesi kıvanç verici bir olaydır. Ayrıca yürüyenlerin büyük bir kısmının emekçi olması ve dolayısıyla iktidarı kökten tedirgin etmesi de kıvanç verici bir yandır.

Son sözü alan Harun Karadeniz diğer konuşmacı arkadaşlarının da ekleriyle hazırladığı bir çağrıyı okudu:

«Türkiye'nin bağımsızlığından yana bütün işçilere, köylülere, öğrencilere aydınlara kısaca bütün halka çağrımızdır:

Herşeye rağmen savaşımız zafere ulaşacaktır. Çünkü bu savaş Türkiye halkının bağımsızlığa ve mutluluğa erişme savaşıdır.

16 Şubat pazar günü Taksim Alanı'na 30 bin kişi ile yürüyen bizler, halkın desteğiyle Amerikan emperyalizminin ve onların işbirlikçi çevrelerinin hakimiyetine son vereceğiz. Yürüyüşte polis görevini yapmadığı gibi, yasal yürüyüş yapmakta olan bizleri bombaladı ve din duygularıyla istismar edilmiş saldırganlarla birlikte hareket ederek dağıttı. Biz her zaman dağılmıyacağız.

Bundan sonra kesinlikle şu bilinmelidir ki, kendimizi savunmak zorundayız. Amerika ve işbirlikçilerinin nitelikleri ve niyetleri açığa çıkmıştır. Bu durumda Türkiye'nin bağımsızlığını savunurken yasal miting yapanları dağıtmağa polisin gücü yetmiyecektir. Zafer daima bağımsızlık savaşçılarınındır.

Amerika ve onun işbirlikçileri polis ve aldatılmış kişilerle bağımsızlık kavgasını yozlaştıramıyacak ve engelleyemiyeceklerdir.

Şunu kesinlikle belirtelim ki, bizler yasal sınırlar içinde savaşımızı sürdürmek dileğindeyiz. İktidar yasal hakları kullanmamıza engel olmaya kalktığı an gayrimeşru bir çizgiye düşecektir. O zaman bizler için her türlü araçla kendimizi savunmak meşru yoldur.

Zaten bilinen bir gerçektir ki, bağımsızlık savaşları emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin ruhsatına tabi değildir.

Türkiye'nin bağımsızlığından ve mutluluğundan yana olan bütün halkımızı Amerika ve işbirlikçilerine karşı direnmeğe çağırırız.»

Silah ticareti oyunu!

20 ŞUBAT Perşembe günü United Press International ve Agence France Press ajansları bütün dünyaya şu haberi verdiler:

«— Biafra'nın geçici merkezi Umuhaiya şehrinde dün iki resmi bildiri yayınlanmıştır. Bildirilerden birinde, Nijerya'nın Türkiye'ye askeri malzeme siparişi verdiği ve büyük miktarda silah - mühimmat aldığı açıklanmıştır. Bildiride ayrıca, Türkiye'den alınan askeri malzemenin Nijerya'ya «Brainza Eksport» adlı bir İngiliz firması tarafından taşındığı, silah alış - verişindeki arabuluculuğu Sinan Bosna adında bir milletvekilinin yaptığı belirtilmiştir. İkinci bildiri de, Nijerya'ya Federal Almanya'nın 10 - 15 milyon dolar değerinde silah ve mühimmat satmayı kabul ettiği açıklanmıştır...»

Agence France Press yoluyla Anadolu Ajansına gelen haber, Türk kamuoyundan saklanmış, bir İstanbul gazetesinin Ankara muhabiri yabancı büyükelçiliklere intikal eden raporlara dayanarak olayı duyurmuştur.

Habere ilk tepki Dışişleri Bakanlığı sözcüsünden gelmiş, bu konudaki bir soruyu cevaplandıran sözcü, Nijerya'ya Türkiye'nin silah ihraç etmediğini ileri sürmüş, fakat başka ülkelere silah satıldığını inkar etmemiştir. Dışişleri sözcüsünün başka türlü davranmasına imkan yoktur. Çünkü, Türkiye'de, Makine Kimya Endüstrisi Kurumu fabrikalarında imal edilen mavzerler, makineli tüfekler ve havan topları uzun süredenberi, başta Pakistan olmak üzere çeşitli ülkelere ihraç edilmektedir. Hattâ silah satışı konusunda Haile Selasiye'nin yurdumuzu ziyaretinde Habeşistanla da bir anlaşmaya varılmıştır. Orta Doğu'da patlak veren son buhran üzerine, Araplar lehine bir politika izleyen Türkiye'nin, çeşitli Arap ülkelerine silah ihracı konusunda etüdler yaptığı bilinen gerçekler arasındadır. Fakat, Amerika Birleşik Devletleri'nin İsrail'in yanında görünmesi Türkiye'nin bu konudaki niyetlerini açığa vurmasını önlemiştir.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün Nijermasının üzerinde 48 saat geçtikten sonra, mağının üzerinden 48 saat geçtikten sonra, silah alış - verişine adı karışan AP Aydın Milletvekili Sinan Bosna bir açıklama yapmak zorunda kalmıştır. Bosna bu açıklamasında, Nijerya adı belirtilmeden silah satışı için bir teşebbüsün yapıldığını fakat gerçekleşmediğini belirterek, Petir adlı bir İngilizin kendisinden Yüksel Palas otelinde, 4 milyon tane 50 kalibrelik mermi istediğini bildirdikten sonra şöyle demiştir:

«— Bir İngiliz firmasının temsilcisi olduğunu bildiren Petir, görüşmemizden sonra Beyrut'a gitti ve tekrar Ankara'ya döndü. Bu defa da Kent otelde buluştuk. İstediği mermi konusunu görüştük. Ben Avrupa'da bulunan bir ülke adına bu mermileri istediğini sanmıştım. Pazarlık sırasında merminin tanesine 70 sent istedim, onlar da 60 sent verdiler. Pazarlık böylece kaldı...»

Burada akla bazı sorular gelmektedir... Petir adlı silah alıcısı, niçin bir başkasını değil de, Sinan Bosna'yı bulmuştur? Bosna, kimin adına Petir ile pazarlığa oturup mermi başına 70 sent istemiştir? Bunların cevabını daha rahatlıkla verebilmek için, geçen yaz bir gazetecinin yüz bin liraya yakın uçak biletiyle Afrika ülkelerine yaptığı geziyi ve bunun amacını iyi bilmek gerekmektedir.

İzmir'de yayınlanan ekonomik bir gazetenin Ankara Temsilciliğini yapan gazetecinin, Afrika ülkelerine yaptığı geziler ve buradaki temaslarından sonra Petir adlı İngiliz'in kalkıp Türkiye'ye gelmesi ve doğrudan doğruya silah alış - verişi için Sinan Bosna'yı bulması bir rasiantı değildir. Petir'in bu şekilde hareket etmesi için, bir takım ön bilgilere sahip olması gerekmektedir. Petir, silah ve mühimmat alış - verişi konusunda Bosna ile pazarlığa oturduğunda, Bosna'nın kimi, daha doğrusu kimleri temsil ettiğini bilmemesine imkan yoktur... Petir, mermi başına istenen 70 senti fazla bularak Türkiye'den ayrılmış ve büyük bir ihtimalle bir başka Avrupa ülkesinden daha elverişli fiatlarla istediklerini almıştır.

Amerika ile mevcut ilişkileri zedelememek için büyük titizlik gösteren Süleyman İktidarı, silah alış - verişi gibi işlerde doğrudan doğruya hareket etmek yerine, mutemed adamlarını kullanmayı yeğ bulmuştur. Nitekim bu işlerle görevlendirilen Sinan Bosna, Türkiye Makine Kimya Endüstrisi Kurumu adına silah alıcılarıyla pazarlığa oturmakta sakınca görmemiş, hattâ fiat dahi teklif etmiştir.

Türkiye'nin, Nijerya'ya silah sattığı yalanlanmıştır. Fakat başka Ortadoğu ve Afrika ülkelerine yapılan silah ihracı konusunda açıklama yapmaktan ısrarla kaçınılmıştır. Burada merak edilen husus, silah ihracının kimler yoluyla ve yüzde kaç komisyon verilerek yapıldığıdır.

Desen : Abidin DİNO

BiLDiRi

Acısı dile gelmiyorsa halkımın
sevinci anlatılmıyorsa
neyleyim o mısraları, vazoda gül gibi olsalar da.
Biraz sert
biraz kaba
ama yine de içten mısralar olmalı şiirde.
Ve önce kendimden başlayarak işe
«bunlar şiir mi?» diyorum artık
içinde insan bulunmayan şiirlerin
yakıyorum hepsini
ve düşüyorum yola
kurtarmak için
burjuva şairlerin
elinde oyuncak olan Türk şiirini!
Çünkü onlar
kendi kişisel dünyalarını
içi boş yüreklerini söylediler boyuna
şiir diye...
ve girdiler dergilerin baş sayfalarına,
okul kitaplarına ve antolojilere.
Bana yanlış öğrettiler her şeyi
beynimi yıkadılar,
inkar ettirdiler kendimi ve geldiğim yeri.
Unutturdular
kavgayı, hayatla.
Oysa güzelim hayat
akar giderdi yanıbaşımdan bir ırmak gibi,
kimi kez bulanık, kimi kez pırıl pırıl.
Bir ana sevgiyle okşardı çocuğunun başını,
bir kız gülerdi, favorili bir oğlana,
bir yaprak düşerdi,
bir kuş kanat çırpardı usulca...
Sokak gösterilerinde gencecik öğrenciler
araba yakarlardı, yuh çekerlerdi...
Dolar satılırdı on üç liraya...

Bütün bunları
ve daha birçok şeyleri,
örneğin türkü dinlemeyi Âşık Veysel'den
köylülük saydılar.

Şimdi ben diyorum ki onlara
yoksul bir kasabada doğan
yalnayak büyüyen şair
nerden bulacak yumşak kelimeleri?
O, dağ yeli gibidir
sarsar,
Hani, poyraza karşı bir pınar nasılsa
öyledir onun şiiri.
Bir ağıttır
bir türküdür
bir nasırlı eldir, tarlada;
bir kınalı parmaktır
cehizi sandıkta kalan...
Artık onun şiiri
ezberlenecek bir şiirdir.

ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU

Jefferson'dan Johnson'a...

Latin Amerikada kanlı Yankee emperyalizmi

Türkiye'de kendi çıkarları için binbir dolap çevirip kardeş kardeşi vurduran Yankee emperyalizminin içyüzünü ortaya koymak üzere Jefferson'dan Johnson'a kadar ABD'nin Latin Amerika'da oynadığı kirli oyunları geçen hafta kronolojik olarak yayınlamağa başlamıştık. Bu hafta Yankee'lerin kirli oyunlarının listesine devam ediyoruz.

1907 — Washington'un inisiyatifi ile Merkezi Amerika'nın beş cumhuriyeti aralarında bir **«Barış ve Dostluk»** andlaşması imzalarlar. Andlaşmanın bir maddesi **«ihtilalle iş başına gelen hükümetlerin tanınmasını»** yasaklamaktadır. Bu prensip maddesi **A.B.D.'ye Latin Amerika'daki sayısız dikta rejimlerini ayakta tutmak imkanı verecektir.**

— Nikaragua ile Honduras arasında çatışma. A.B.D. ve Meksika'nın arabuluculuğu. 23 Nisan'da Amerikan kruvazörü **«Chicago»**daki barış anlaşmasının imzalanması.

— Dominik Cumhuriyeti Meclisi **A.B.D. Donanmasının toplarının tehdidi altında toplanır ve ülkenin vergi dahil bütün ticari işlemlerinin kontrolünü A. B. D.'ye bırakan andlaşmayı kabul eder.**

1908 — A.B.D. Dışişleri Bakanı Root ülkesinin Merkezi Amerika'ya müdahale hakkı olduğunu beyan eder... **«Amerikan yatırımlarının tehlikeye düştüğü her zaman müdahale olacaktır.»**

1909 — Nikaragua'nın A. B. D. ile diplomatik ilişkilerini kesmesinden sonra ilk askeri A.B.D. müdahalesi:

— A. B. D. Kosta Riko Elçisi William L. Merry'nin Nikaragua ile Guatemala, Salvador ve Kosta Riko arasında bir savaş çıkarma yolundaki çabaları...

1910 — A. B. D.'nin Honduras'a askeri müdahalesi.

— Nikaragua'ya yeni müdahale... Neden: A. B. D. uyruklularin can ve mal... v.b. korumak.

1911 — Yeni Honduras Cumhurbaşkanının A. B. D. zırhlısı **«Tacoma»** üzerinde «seçimi»

— **A. B. D.'nin Panama ile Kosta Riko'yı biribirine bağlayacak bir demiryolu yapımını engellemesi.**

1912 — Nikaragua'ya ikinci askeri müdahale. A. B. D. Donanması, aralarında Managua Masaya, Granada'nın da bulunduğu şehirleri bombalar. İşgal 1925'e kadar sürer.

— A. B. D. Silahlı kuvvetlerinin Meksika sınırında yığınak yapmaları. Başkan Francisco I. Madero'nun, A. B. D. uyruklularının muhtemel **«can ve mal kaybı»** konusunda uyarılması..

— A. B. D.'nin Honduras'a askeri müdahalesi. Sebep: Amerikan demir yolu şirketlerinin çıkarlarını korumak.

— A. B. D.'nin Nikaragua'ya yeni müdahalesi: Sebep: Yerel otoritelerin işgal altında bulunan ülke'deki kaynama karşısında **«Kuzey Amerikanın çıkarlarını layıkıyla koruyamamaları...»**

— A. B. D.'nin Dominik'e yeni müdahalesi.. Sebep: Ülkenin Gümrüklerini 1914'e kadar (1907 anlaşmasına dayanarak) korumak.

— **Küba'da «Bağımsız Karaderili Partisi»nin ırkçı hüvviyetteki başkaldırması. A. B. D. Donanmasının müdahalesi. (Senatör Knute Nelson, başkaldırmayı Yankee kapitalistlerinin kışkırttıklarını, amacın A. B. D.'nin müdahalesini sağlamak olduğunu ilan eder.)**

— Nikaragua'da halkın Amerikan taraftarı Adolfo Diaz kuvvetine başkaldırması. A. B. D. askerlerinin çıkartması. **Halkın direnci: Direnmenin lideri Benjamin Zeledon'un savaş sırasında toprağa düşmesi.**

— A. B. D. Savaş Bakanı Henry L. Stimson'un General Luis Mena'nın ulusal ordusunun yokedilmesi hareketini bizzat yönetmesi. General Mena, Panama'ya sığınır.

1913 — A. B. D. Başkanı Woodrow Wilson, Dominik seçimlerini kontrol etmek için bir plan hazırlar. Planın kabul edilmesi halinde A.B.D. Dominik Başkanının seçimine karışmayacak, aksi halde Dominik başkanını A. B. D. seçecekti.

1914 — A. B. D. Nikaragua'yı **«Bryan - Chamorro»** anlaşmasını imzaya icbar eder. Anlaşma A. B. D.'ye tasarladığı okyanuslar arası yolun gerçekleşmesini sağlayacaktır.

— A. B. D. Kolombiya'yı Thompson - Urrutia anlaşmasını imzaya icbar eder. Anlaşma Kolombiya'ya Panama bölgesinde **«ulaştırma»** imtiyazı tanımaktadır. Bu imtiyaz Panama'nın iç edilmesinin bedeli 25 Milyon Doların karşılığıdır. (A. B. D. anlaşmayı ancak 1921'den sonra onaylar.)

— Başkan Wilson müdahale tehdidiyle Dominik Cumhuriyetini, seçimlerinde A. B. D. kontrolörlerini kabule icbar eder.

— A. B. D. kuvvetleri Aralıkta Haiti'ye çıkarlar. Sebep: İngiliz ve Fransız alacaklılar ülkenin gümrük gelirlerine elkoymak istemektedirler.

— A. B. D.'nin Dominik'e askeri müdahalesi. Sebep: Ülkenin Maliye Bakanı, Amerikalı mali danışmanın kontrolüne karşı koymuştur.

1915 — Panama Hükümeti A. B. D.'yi ülkeyi bir askeri üs haline getirmekle ve demiryolu yapımını engellemekle suçlar.

1916 — Meksika'da karışıklık. A. B. D. generali Pershinp'in cezalandırma müdahalesi. Bu hareket başkaldıran gurupların aralarında birleşerek yabancı müdahaleye karşı çıkmalarını sağlayacaktır.

— A. B. D. deniz subayı H. S. Knapp, 29 Kasım'da Dominik Cumhuriyeti'nin askeri hükümetin yönetimine geçtiğini ilan eder. Dominik ordusunu lağveder.

1917 — Kübalı Liberaller 7 Şubatta Başkan Menocal'a başkaldırırlar. **A. B. D. askerleri 8 Martta Santiago de Cuba'ya çıkarlar.** Menocal yeniden başkan seçilir.

— A. B. D. Petrol imtiyazı için Kosta Rika'ya müdahale eder. Cumhurbaşkanını devirir.

— Chattannopa ve San Diego adlı iki kruvazörün tehdidiyle A. B. D. Nikaragua'nın maliyesini istikrara kavuşturmak için 1924'e kadar ülkeye yerleşir.

— Jones yasası 2 Mart'ta Porto Riko'nun A. B. D.'ye ilhakını sağlar.

1918 — **A. B. D. Haiti işgal kuvvetleri işgal yönetimine başkaldıran Charlemogne Peralte hareketini kanlı bir biçimde bastırır.**

— A. B. D. Silahlı kuvvetleri Panama şehirlerini işgal eder. Motif, Kuzey Amerikalı uyruklularin can ve mal garantisini temin...

Amerikan uyruklu Gerald Chase durumdan yararlanarak Panama'da yeni topraklar ele geçirir.

— A. B. D. kuvvetlerinin Honduras'a yeni çıkartması.

— Küba'ya yeni çıkartma ve A. B. D. Başkanının özel temsilcisi General Enoch H. Crowder'in 10 Martta Küba'ya gelişi. General Crowder, Küba'nın karşı koymasına rağmen 1920 seçimlerini kontrol ettikten sonra 1923'e kadar adada kalacaktır.

— 4 Haziran, deniz piyadelerinin Honduras'a yeni çıkartması. 9 Aralık seçimlerinde başkanlığa A. B. D. desteğiyle. Judo Acarta getirilecektir.

— Ağustosta Rafael Lopos Gutierrez'in başkaldırmasını ezmek için Honduras'a yeni A. B. D. müdahalesi.

1920 — ABD'nin Guatemala'ya çıkarak kamu kuruluşu

Her kıtaya olduğu gibi Latin Amerika kıtasına da hürriyet ve demokrasinin korunması gerekçesiyle giren Yankee emperyalizmi bir elinde hürriyet meşalesini taşırken öteki eliyler de gerçek halk hareketlerini kurşundan geçirmekte, dünyanın en aşağılık faşist diktatörlerini silah zoruyla ayakta tutmaktadır. Latin halkları, Amerikan emperyalizmi ile işbirliği halindeki müstebitlerin pençesinde inim inim inletilmektedir.

«elektrik işletmesine» el koyması.

— Guatemala'da patlak veren başkaldırmayı ezmek için ABD'nin Küba'daki üssünden 10.000 deniz piyadesini Guatemala'ya göndermesi.

— General Alvaro Obregon Meksika başkanı seçilmiştir. ABD, Obregon'un başkanlığını, ancak 31 Ağustos 1923'te **«1917'den önce edinilmiş topraklar hisse senetleri üzerinde hak iddia etmesini engelleyen»** bir anlaşmanın zorla kabul ettirilmesinden sonra tanıyacaktır.

— **A. B. D., Amiral Knapp'ı Haiti'ye gönderir. Haiti Hükümeti, A. B. D.'nin milli bankasını kontrol altına almak isteğine karşı çıkar.**

— Küba'da Kasımda yapılması ön görülen seçimlerin çatışmaya yol açması endişesiyle ABD General Crowder tarafından hazırlanan yeni bir seçim kanunu ile seçimlerin 15 Mart'ta yapılmasına karar verir. Kasımda seçilen Alfredeo Zaya yeniden seçilir.

1921 — ABD General Cohn Russel'i Haiti'ye yüksek komser olarak tayin eder. General Russel, Haiti'yi bir diktatör gibi yönetir.

— Merkezi Amerika Cumhuriyetleri bir kez daha federasyon kurmaya teşebbüs eder. ABD Dışişleri Bakanı Charles Evans'in çabalarıyla bu teşebbüs suya düşer.

— General Crowded, ABD hükümetine, Küba'nın bütçesinin Kuzey Amerika tarafından kontrolüne karşı konduğu sürece, bu ülkeye bütün yardımları kesmesini salık verir.

— Kosta Rika ile Panama arasında toprak meselesi. ABD müdahale ederek Panama'nın işgal ettiği bölgeyi terketmesini sağlar.

1923 — United Fruit ve Cuyamel şirketlerinin bir iç savaş körüklemeleri üzerine ABD'nin Honduras'a yeni müdahalesi.

— ABD Merkezi Amerika cumhuriyetlerine yeni «Barış ve dostluk» anlaşması empoze eder. Bu anlaşmalar sonradan «Merkezi Amerika Platt Yasası» adıyla anılacaktır.

— Meksika'da Başkan Obregon ABD'nin desteğiyle başkaldıran Adolfo De la Huerta'nın taraftarlarını ezer.

1924 — Honduras'a ABD çıkartması. Motif: «can ve mal... v.s. yi korumak»

— ABD ile Dominik arasında 12 Haziran'da ülkeyi işgali altında bulunduran Amerikan kuvvetlerinin geri çekilmesini sağlayan konvansiyonun imzaması.

— A.B.D. aynı anda Rafael Lonidas Trujillo'nun albaylığa yükseltilmesini Dominik Hükümeti'ne empoze edecektir. ABD'nin bu hareketinin nedeni sonradan anlaşılacaktır.

1925 — Panama'da **«anormal durum». ABD'nin müdahalesi.**

— ABD işgal kuvvetleri Honduras'ta muhalefetin seçimlere katılmasını engeller. Amerikancı Miguel Paz Barahona, başkan seçilir.

— Panama Halkı, fahiş mesken kiralarına karşı ayaklanır. ABD müdahalesi: 12 ölü, bir çok yaralı.

— ABD'nin eski eski Panama maslahatgüzarı Richard O. Marsh, San Blas yerlilerini «Tule Cumhuriyeti» hareketi adı altında kışkırtır, ABD, desteklediği harekete, maden imtiyazları tanır.

1926 — Deniz piyadelerinin Nikaragua'ya yeni müdahalesi. (İşgal 1933'e kadar sürecek.) Motif: Anayasacı Juan B. Sacasa'yı deviren Chamorro'ya karşı Amerikancı yeni başkan Adolfo Diaz'ı desteklemek.

1927 — ABD Başkanı ile bankerlerin 21 Mart'ta Nikaragua'ya empoze ettikleri anlaşma: ABD'nin vereceği 1 milyon dolarlık askeri malzeme ile ülkedeki Amerikancı tutucu güçler teçhiz edilecek.

1928 — Kasım'da United Furit şirketinde çalışan muz işçilerinin, Santa Marta'daki (Kolombiya) büyük grevi.

— ABD Büyükelçisi Jefferson Caffery'nin yönetiminde Kolombiya Başkanı Abadia Mendez'in grevi bastırması: 1500 işçinin katli, 3000 yaralı, yüzlerce işçinin 5-25 yıl hapse mahkûm edilmesi.

1929 — Haitide ciddi karışıklıklar. ABD çıkartması... Halkın işgalcilere hücumu. ABD'nin işgal kuvvetlerini azaltması.

— Deniz piyadelerinin Nikaragua'da «chicote» halkını kılıçtan geçirmesi.

— ABD askeri uçaklarının Honduras'ın Limas şehrini bombalaması.

1933 — ABD işgal kuvvetleri şefleri, Nikaragua'da iktidarı Amerikancı general Anastasio Somoza'ya devrederler. Somoza ailesi, ülkeyi 1966 yılına kadar yönetmiştir.

— Halkın diktatör Machado'ya karşı ayaklandığı Küba'da ciddi durum. Başkan Franklin D. Roosvelt, Küba'ya askeri birlik ve özel temsilcisi Sumner Welles'i gönderir. Welles, Cespedes'i başkan seçtirir. Oysa başkanlığa Gran San Martin seçilmiş, fakat bu Washington tarafından kabul edilmemiştir. Bu arada Welles'in yerine Jefferson Caffery tayin edilir. Caffery, silahlı kuvvetlerin başına geçmesi için Batista'ya yardım eder.

1934 — ABD Büyükelçisi Arthur Bliss'in emriyle Nikaragua'nın Amerikancı başkanı Somoza, 21 Şubat'ta milliyetçi lider Augusto Cesar'ı katlettirir.

— United Fruit Şirketi, Honduras Başkanlığına General ve Doktor Tiburcio Carias Andino'yu getirir. General doktor ülkeyi 17 yıl boyunca tam bir diktatör olarak yönetir.

1935 — 24 Ekim, Porto Riko'da milliyetçi parti liderlerinin ABD polisi tarafından katledilmesi.

1940 — Panama ABD elçisi, yeni topraklar talep eder. Teklifi çok caziptir. Az bir para karşılığında bu yeni toprakları 999 yıl süreyle kiralamak!

1941 — 9 Ekim'de Panama Başkanı bir hükümet darbesiyle devrilir. ABD'ye göre devrik başkan, anti — Amerikan ve mihver güçleri sematizanıdır.

1942 — Ocak'ta Ekvatör, mihver devletleriyle diplomatik ilişkilerini keser. Bir kaç gün sonra Galapagos adalarını kıtanın savunmasında kullanılmak üzere ABD'ye terkeder.

— Haziran'da ABD ile Panama arasında anlaşma: Panama Dışişleri Bakan Yardımcılığına bir ABD'li askeri danışman getirilir.

1944 — Honduras'ta United Fruit Şirketi'ne karşı halk gösterisi... Yüzlerce göstericinin katli...

1946 — ABD Arjantin elçisi Spruille S. Braden, ülkenin Juan D. Peron yönetiminde, İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı uygun ortamda ihracatının gelişmesi nedeniyle **«kalkınmasını»** engelemekle görevlendirilir. Braden başarı sağlayamaz.

1948 — ABD'nin Guatemala'ya müdahalesi. Motif: İş hukukunun Amerikan şirketlerine uygulanmasını önlemek.

— Bogota'da 9. Uluslararası Amerikan Ülkeleri Konferansı'nın Nisan'dan itibaren toplanması. ABD'nin Latin Amerikadaki dikta rejimlerini otomatik olarak tanıması ve desteklemesi.

— Ekim'de Peru'da **askeri** darbe. ABD'nin yeni **diktatör** Odria'yı hemen tanıması.

— Bir askeri darbe daha. Kasım'da Venezüella Başkanı Romuro Gallegos'u devirir. ABD, vakit kaybetmeksizin dikta hükümetini tanır ve petrol konusunda dikta rejimine işbirliği teklif eder.

(Devam edecek)

Halka anlatmak

Halk içinde yaşıyan aydınlar, halk anlamaz saplantısının yanlışlığını göstermeye başladılar. Halk, kendinden yana aydınlara yapılan işkenceyi öğrenince, aydınlarına sahip çıktığı gibi, gerici ve tutucu çevreye de karşı çıkmaktadır.

Mersin ilinin Anamur ilçesine bağlı üç köy halkı sürgün edilen öğretmenlerini yayınladıkları bildiri ile geri istemekte, sürgün işlemini yapan makamı kınamakta... Erzincan iline bağlı Çayırlı ilçesi Ortaokul öğretmeni Hasan Basri Aydın için 38 köy muhtarı Danıştaya başvurmakta. Hattâ öğretmenin maaşını da ödemeye hazır olduklarını bildiriyorlar...

Anamur köylerindeki öğretmenlerin suçu Atatürk gecesi düzenlemekti. Çayırlı'daki Hasan Basri Aydın da halka kooperatifin yararlarını anlatarak kooperatif kurdurmaya kalkmış...

Görevler suç, cezalar görev oluyor Türkiye'mizde...

Bu tutum elbette insanı «yangın var!» çığlığı içinde yaşatmaya yetecek kadar acıdır. Ama bu acılar, bu yangının alevleri halkı da karanlıktan kurtaracağa benziyor. Yani efendilerin silahları geri tepmeye başladı...

Yukarıdaki somut örnekler, halk anlamaz saplantısından kimilerimizi kurtarmalıdır. Halk, aydının sayesinde anlayabilmekte ve de aydının koluna girebilmektedir.

Aydınlar işbirliği yapmalıdır. 1969'u bir çeşit «HALK İÇİN» yılı kabul etmeliyiz. Yapılacak iş, «HALKA ANLATMAK». Bunun için neyi nerede nasıl ve hangi yollarla anlatacağımızı planlayıp hemen eyleme geçmeliyiz.

Neoemperyalizmin ülkemizi nasıl yarı sömürge durumuna soktuğunu, bunun halk için zararlarını, ezen ve ezilenleri, halk olmanın sonucunun sürünmek demek olmadığını halkın düzeyine uygun olarak anlatmak gerekiyor. Sözle, broşürle, halk düzeyinde yayımlanmış küçük ve kolay okunur kitaplarla anlatılmalı. Hattâ gücü yetenler birçok illerde halk düzeyinde haftalık halk gazeteleri çıkarabilirler. Bu çok önemli. Milli Mücadelede Anadolu'da yayımlanan böyle gazetelerin çok önemli görevler yaptığını unutmamalıyız...

Ant, Türk Solu, Aydınlık... v.b. Hepsi de iyi. İyi ama, halk düzeyinde de haftalık gazetelere gereksinim var. Bu yayınlar genellikle okumuşların yararlanacağı, okumuşları bilinçlendirecek dergiler.. Birde kış gecelerinde köy kahvelerinde halkın elinde bulunacak şekilde büyük puntolarla yazılmış, ciddi, bilinçlendirici halk gazeteleri çoğalırsa Anadolu'da, kuşkusuz büyük yararları olur.

Bütün bu yolların dışında, aydınların, gençlerin, zinde güçlerin halkın içine girmesi gerekmektedir. Dinlenme tatillerinde, yaz tatillerinde kaba giysilerimizi giyip köylere koşmalıyız. Biribirimizle konuştuklarımız yeter... İşi düşünce masturbasyonuna indirmiyelim. Edindiklerimizi halka verelim, halktan da almamız gerekenleri alalım...

Behzat AY

Cohn - Bendit, parti bürokrasisini eleştiriyor

ANT YAYINLARI tarafından bu hafta Karşıtlar Dizisi'nin ilk kitabı olarak çıkartılmış bulunan «ANARŞİZM» adlı kitapta, «gauchiste - solcu» öğrenci lideri Daniel Cohn - Bendit'in Fransız Komünist Partisi'ne ve CGT'ye yönelttiği eleştirilerle, tanınmış Fransız marksistlerinden Jacques Duclos'nun «gauchiste» ve anarşistlere yönelttiği tenkitler karşılıklı olarak yer almaktadır. Aşağıdaki yazıda Cohn - Bendit'in karşı sayfadaki yazıda ise Doclos'nun görüşlerinin özetlerini bulacaksınız.

MAYIS ve haziran ayları boyunca, gerek Komünist artisi, gerekse CGT, teori ve pratik bakımından, devletten ve burjuvaziden farklı bir varlık göstermediler. Tabii ki, Komünist Partisi ve CGT derken, sadece bunların başındaki bürokratları kastediyoruz, üyeleri değil... Çünkü sıradan üyelerle parti ve CGT yöneticileri arasında büyük çıkar ve görüş farkları ve çatışkıları vardır. Sıradan üyelerin dertleri ve meseleleri, hiç kuşkusuz, bürokratlarınkinden pek ayrıdır.

Mayıs olaylarından hemen önce, komünist bürokratlar, işçilerin bir genel greve gitmesini önlemek için ellerinden geleni ardlarına komamışlardır. Üniversitelerde ise, parti, yetkili makamlara yöneltilebilecek fiili karşıtlıklar bir yana, teorik düzeyde bile hiçbir karşıtlığı hoş karşılamamış ve sadece şu şikayeti ileri sürmüştür: «Üniversiteler fazlasıyla kalabalıktır, yeteri kadar öğretim üyesi yoktur ve işçi sınıfından gelen gençlere açık değildir.»

Üniversitenin hiyerarşik bir toplumdaki asıl görevi, yani hiyerarşiyi desteklemesi konusunda herhangi bir çözümlemeden itina ile kaçınılmıştır. Oysa böylesi bir çözümlemede, üniversitelerde neden bu kadar az sayıda işçi sınıfından gelme öğrenci olduğu da ortaya çıkmış olurdu. Bunun nedeni, suyun başını tutanların, en iyi yerleri kendi çocuklarına ayırmak için hiçbir şeyden çekinmemeleridir. Ayrıcalıklı sınıflar, ancak hiyerarşinin bütün isteklerini karşılayamadıkları zaman, toplumun öteki tabakalarından olanların buraya girmesine göz yumarlar. Bu, onların «eğitimin demokratlaştırılması» fikridir

Partiye gelince, o bir toplum hiyerarşisi olmasına karşı değildir. İstediği, sadece bu hiyerarşinin yapısını değiştirmektir. «Gauchiste - solcu» çözümlemeye karşı çıkması da işte bu yüzdendir. Ama öğrenci kitlesi kandırılamamış ve hareketimiz, özellikle 3-13 Mayıs arasında büyük ölçüde güç kazanmıştır. Mücadelenin bu ilk bölümünde, Komünist Partisi, öğrencileri ve işçileri, ortak istismarcılarına karşı mücadeleye girmekten alakoymaya çalışmıştır.

İkinci dönemde, bu mücadele bütün karşı koymalara rağmen CGT'nin tamamen karşı olduğu ve direktif yayınlamamakla sabote ettiği genel grev biçiminde gerçekleştirildiği zaman da, parti mücadeleyi «emin» endüstri kanalına sokmaya ve böylelikle işçilerin özel mülkiyet ve bürokratların millileştirilmiş teşebbüslere müdahalesi konularını kurcalamalarını önlemeye çalıştı. Sonunda ise, parti, endüstriyel istekleri üzerinde taviz vermeye, kırk saatlik iş haftasından daha azına razı olmaya ve altmış yaşında emeklilik isteğini tamamen unutmağa mecbur oldu. CGT, bu lokmanın işçilere, ancak onları «şiddet yanlısı» ve «sorumsuz» öğrencilerden ayırmakla yutturabileceğini anladı. Bürokratlar işçilerin ağızlarından girip burun-

Duclos, "gauchiste" ve anarşistleri eleştiriyor

1968 mayıs ve haziran aylarında doğan olaylar sırasında Fransız işçi hareketi çok ciddi meselelerle karşı karşıya geldi. Bazı çevrelerde, geçmişte olduğu gibi, bugün de tehlikeli birçok anarşist faaliyet su yüzüne çıktı. Onlara en sert şekilde karşı koymak, bugün için kaçınılmaz bir görevdir. Bu gerçek...

Anarşistlerin provokasyon faaliyetleri, De Gaulle iktidarının oyununa gelmesi kadar, belki daha da fazla, diğer «Gauchiste - Solcu» grupların her çeşidiyle, troçkicilerle, maocularla, güevaracılarla birleşmesi dolayısıyla tehlikedidir.

Mayıs ve haziran ayı olaylarında, bazı unsurların anarşinin kara bayrağını dalgalandırması, insanın aklına hemen anarşist nazariyelerin asıl temsilcisi Bakunin'e karşı, Birinci Enternasyonal sırasında Karl Marx ve Friedrich Engels'in yürüttükleri çok sert kavgayı getiriyor.

Cohn - Bendit, Sauvageot ve Geismar gibi ötekilerin sözlerine dikkatle kulak verince, daha bundan yüz yıl önce, daha başka şartlar içinde bakuninci anarşistlerin söyledikleri, tekrarladıkları şeyleri ağızlarında geveledikleri hemen anlaşılıyor.

Bakunincilerin sahte devrimci laf ebeliğinde asıl mesele «kamu düzeni» dedikleri şeyi yıkmaktır. Öyle bir yıkım ki, geriye kala kala «dörtbaşı mamur bir şekilsizlik» kalacak.

Her otoritenin karşısındalar ya, eh o zaman tabii ki, burjuva devletine karşı bir proleterya devleti çıkaran marksist devrimcilere de saldıracaklar.

Bakunin'in nazariyeleri, adeta bir devrim dini gibi konulmuştu. Mayıs ayı boyunca birtakım «gauchiste - solcu» liderlerin ilham aldıklarını söyleyebileceğimiz bazı formüllerde özetleyebiliriz onları:

«Devrim tek bir bilim tanır: Yıkım.»

Bakunin devrimi «kötü tutkular»ın zincirden boşanışı olarak görürdü. Aynı zamanda, prensip olarak her türlü otoritenin düşmanıydı. Öyle ki, Sorbonne işgalcilerinin bulduğu formülün ilk habercisidir âdeta: «Yasaklamak yasaktır.» Her türlü denetime kesinlikle düşman müstebit bir kafaya sahipti. Onun egosantrizmi, Cohn - Bendit'in, Sauvageot'nun ve Geismar gibi diğerlerinin de karakterlerini belirler.

Anarşist görüşlerin, son olaylar sırasında çeşitli unsurları ve hele, hepsine aynı geleceği sağlıyamayan kapitalist topluma karşı dikilen, ama kendilerinin bile farkına varamadıkları ölçüde yetiştikleri burjuva ve küçük burjuva çevrelerine sıkıca bağlı olan öğrencileri etkilemesi anlaşılır bir şeydir. Üstelik onlar anti - komünist peşin yargılardan ve bu çevrelerin özelliği olan özel çıkarların etkisinden tamamen ayrılamamışlardır.

Öğrencilerin hareketini belirleyen olayların özüne inersek, ön planda De Gaulle'cü bakan Misoffe'un iyimserliği ile birlikte provokasyon eylemlerinin yapıcısı olarak Cohn - Bendit'i görürüz.

Partimize zarar vermekten başka bir şey düşünmeyen bir kısım basına gelince, onların geliştiğini, yaygınlaştığını görmek istercesine, bu anarşistçe tutuşmalara büyük önem veriyorlardı.

Bir yandan da, eski Alman sosyal - demokratı Herbert Marcuse'yi öne sürüyorlardı. Bu arada Marcuse'nin dünya savaşı sırasında Amerika'da O.S.S'de (Stratejik Hizmetler Bürosu'nda) görevli olduğunu, ondan sonra da Harvard Üniversitesi'nde Rusya Üstüne Araştırmalar Enstitüsü'nde çalıştığını hatırlamak da faydadan uzak değildir herhalde.

Cohn - Bendit şişirilip ortaya çıkarılmadan önce, Berlinli Rudi Dutschke'nin bir cümlesi herkesin ağzındaydı. Ne diyordu Rudi Dutschke: «İşçilerin olayları kavrayacak güce gelmeleri beklenemez... Onları uyarmak öğrencilere düşer.»

Bütün bu «gauchiste - solcu» unsurların ortak özelliği, işçi sınıfını hor görmeleri ve ne derece iddialı iseler, işçi hareketleri tarihinden o derece habersiz oluşları idi.

Hükümet onların yarattığı olayların sorumluluğunu haksız yere komünistlerin üstüne atmağa çalışırken, Cohn - Bendit, Geismar ve Sauvageot Komünist Partisi'ne çatıyorlardı.

Bu garip öncüler triosu polis çevreleri ve hükümet tarafından iyice doldurulmuş, şişirilmişti. Bu solcu gruplar De Gaulle polisinin provokatör ajanlarıyla doluydu. Bunlar arasında iş görmek, yerine oturmuş bir parti içinde iş görmekten çok daha kolaydı. Zira bunların arasına karışıp, hükümetin istediğini yerine getirmek için bir aşırı gibi görünmekten başka bir şey yapmağa lüzum yoktu. Polis «gauchiste - solcu» grupları elinde oynattı. Barikatların yükselişini uzaktan hazırladı. Hükümet, böylece düzeni korumanın bir zaruret haline geldiğine inanılacağı ana kadar düzensizliğe oynamaktaydı.

Barikatlar, yanan arabalar gibi, meydanlardaki binalara çekilen kara bayraklar da, hükümete, on yıllık anti - sosyal bir siyasetin açığını örtmek fırsatını veriyordu

Memlekette içsavaş korkusundan doğan bir tedhiş havası bu şekilde yaratılıyor, De Gaulle bir kere daha, meslek haline getirdiği «kurtarıcı» rolünü oynama imkânını ele geçiriyordu.

Dileyeceğimiz şey, son olaylardan dersler çıkaracak, kendi çıkarlarına sahip çıkacak, provokasyonlara başarı şansı tanımayacak, sendikalaşmış gerçek bir öğrenci hareketidir. Böyle bir hareket ancak, işçi sınıfıyla öğrencileri De Gaulle iktidarına karşı verilecek ortak çıkar kavgasında toplayabilir.

---

larından çıkarak bunu başarmaya çalıştılar.

Üçüncü dönemde, parti, işçileri Grenelle anlaşmasının şartlarını kabule raz etmeye çalışarak grevlerin sona ermesini sağlamak istedi. Ancak işçiler bunu reddedip greve devam edince, parti de işi parlamenter düzeye aktardı ve yeni seçimlere gidileceğini vaad etmeye başladı. De Gaulle bu fikri hemen benimsedi ve meclisi feshetti. Bunun üzerine bürokrasi grevi durdurma çabalarını iki misline çıkardı ve her işletmeyi ayrı ayrı ele alarak bunu sağlama yoluna gitti. Parti ise, herhangi bir militan karşıtlığı veya yeniden grevlere gidilmesini önlemek için «gauchisme - solculuk» e karşı yoğun bir kampanya açtı. Bu kampanya, hükümetin bütün aşırı sol kanat örgütlerini yasaklaması şeklinde sonuç verdi. Ancak o zaman parti seçim kamyanyasına serbestçe girebilecek duruma geldi ve bu kampanyayı milli bayrakla sembolize edilen düzen, meşruiyet ve burjuva demokrasisi uğruna yürüttü

....

Bizim devrimci kavramımız nedir? Herşeyden önce şuna inanıyoruz ki, bir devrimci lider olamaz ve olmamalıdır. Devrimciler, çeşitli sosyal tabakalardan gelme bir militan azınlıktır. Bir ideolojiyi paylaştıkları için birbirine bağlanan, baskıya ve zulme karşı mücadele etmeye yeminli, yönetici sınıfların ve bürokrasinin uyutmacalarını bozmaya azimli, işçilerin, ancak kendi kaderlerine hakim olmakla kendilerini kurtarabileceklerini ve sosyalist bir toplum kurabileceklerini iddia eden ve siyasal olgunluğun sadece devrimci mücadele ve dolaysız hareketten doğacağına inanan kişilerdir devrimciler.

Militan azınlıklar, hareketleriyle mücadeleyi desteklemekten, teşvik etmekten ve bir açıklığa kavuşturmaktan başka şey yapamazlar. Militanlar, kitlelerin devrimci hareketi dışında bir baskı grubu yaratacak her türlü eğilime karşı tetikte bulunmalıdırlar.

Bir devrim başarıya ulaşacaksa, bunun kendiliğinden oluşan akışına set çekecek, herhangi bir örgüte göz yumulmamalıdır. Bu hareket, kendi kalıplarını ve kaynaklarını kendisi geliştirmelidir

Bizim adımıza iş görecek Mesihvari örgütler kurmaktan kaçınmalıyız. Politikayı belirleyecek komiteler ve yazı kurulları istemiyoruz.

Kurmamız gereken örgüt, ne öncü ne de artçı kuvvet olmamalı, savaşın ta göbeğinde yer almalıdır. Bize gerekli olan, büyük harfle yazılacak bir örgüt değil, çeşitli ayaklanma gruplarını kendinde toplayacak bir bünyedir. Bu gruplar ister ideolojik gruplar, ister öğrenci grupları ve hattâ isterse sokak çeteleri olsun...

BASIN DİYOR Kİ

Amerika ile pazarlık hayalleri kuranlar!

KANLI Pazar olaylarından sonra kantarın topunun fazla kaçırıldığını farkeden Amerikalılar ve Amerikan işbirlikçileri Türkiye'de yeni bir oyun sahneye koymanın hazırlıkları içindedirler.

Anti - emperyalist ve devrimci güçlerin tepkisini yatıştırmak ve Amerika'nın Türkiye'deki sömürüsünü sürdürebilmek için bu defa «Amerikan politikasında gerçekçi» bir değişimden söz edilmeğe başlanmış, Amerikan gazetelerinde bu yolda kampanyalar açılmış, Türk basınında da bu yeni oyun çok sayıda taraftar sağlamıştır.

Şimdiye kadar Amerika'nın himensuyunda yürüyen yada «tarafsız» görünüp de aslında Amerika'ya bağımlılıktan kurtulamayan yazarların bu oyunda rol almalarına şaşmamak lazımdır.

Şaşırtıcı olan, bazı sosyalist yazarların da suni şekilde yaratılmak istenen bu «Güzel Amerikalı» imajına dört elle sarılmaları ve Amerika ile diyalog kurmak hayaline kapılmalarıdır.

Bu «Güzel Amerikalı» imajının yaratılmasına, Akşam Gazetesi'nde Amerikanın İstanbul Konsolosu Mr. Heck ile yapılan bir mülakat sebep olmuştur.

Mr. Heck, demecinde, «1950'den bu yana hızla gelişen Türk - Amerikan ilişkileri tıpkı yeni evli aşıkların tüm gerçeklerden uzak şuursuz bir balayı yaşamaları gibiydi. Bu balayında düşünülmiyenler arasında Türkiye'nin çıkarları da olabilir» demiştir.

Heck'in Akşam'da manşetten verilen demeci ertesi gün aynı gazetenin ikinci sayfa fıkracısı Çetin Altan tarafından büyük bir hayranlıkla karşılanmıştır.

«Mr. Heck, Türkiye'nin Amerika ile olan ilişkilerini rahat bir gerçekçilikle dile getirmektedir. Biz böyle açık yürekli konuşmaya bayılırız. Bir defa şu yutturma, kandırma, oyalama, dolandırma edebiyatının demagojilerini kenara itelim... Evet durum tam Mr. Heck'in dediği gibidir» demekte, Türk - Amerikan ilişkilerinin bugüne kadarki durumunu şöyle tanımlamaktadır:

«— Türkiye'nin satılmışları Amerika ile tüm gerçeklerden uzak, şuursuz bir balayı yaşamıya kalkmışlar ve yeni gelinin damadın bileğine sarılması gibi var arzularıyla Amerika'nın bileğine sarılmışlardır. Amerika da balayında gelinin tüm gerçeklerden uzak şuursuzluğunu görünce, kendi çıkarları açısından gerekeni dilediği gibi yapmıştır...»

Altan geçmişin sorumluluğunu Amerika'dan çok Türkiye'nin satılmışlarına yükledikten sonra «Güzel Amerikalı» ile diyalog kurma imkânlarını şöyle araştırmaktadır:

«— Sulu şark övmeleriyle köpeklik ve satılmışlık devrine bir zarp işareti çekmek ve her iki ülke arasındaki meseleleri bu sefer tüm gerçeklerden haberdar bir bilinç içinde yeni baştan ele almak en olumlu yoldur.

Önce Amerika Türkiye'nin siyasi ve askeri çıkarlarının hangilerinden ilk adımda hemen vazgeçebilir?

Asla vazgeçmek istemeyeceği çıkarları hangileridir?

Ve bu çıkarlardan da vazgeçmesi için bir zorlama olursa takınacağı tavır ne olacaktır?

Karşılıklı geçip dobra dobra görüşülebilir bunlar.»

«Pazarlıkçı» bir tutum takınan Çetin Altan, bu pazarlığı şimdiki iktidarın yürütemeyeceğini de belirterek Amerika'nın bu iktidarı ille de başta tutmakta direnmemesini istemekte ve temennilerini şöyle neticeye bağlamaktadır:

«Mr. Douglas Heck'in AKŞAM'a verdiği demeci, Nixon yönetiminde başlayan olumlu bir değişimin ilk habercisi olarak kabul etmek istiyoruz.

Amerika'ya bağımlı olduğu için krizler geçirmeye başlayan bir Türkiye'den, bağımsız ve Amerika'ya karşı normal ilişkiler içindeki bir Türkiye, Amerikan politikası açısından çok daha yararlıdır Ortadoğu'da.»

Devrimci ve anti - emperyalist Türk gençliğinin Amerika'ya karşı bir «Ölüm - kalım» savaşına girdiği sırada hem de solcu bilinen bir yazar tarafından kaleme alınan bu yazı büyük tepkiyle karşılanmıştır.

Nitekim ertesi gün Cumhuriyet'te İlhan Selçuk, bu «pazarlıkçı» tutuma şiddetle karşı çıkarak «Temeldeki Zıtlaşma» başlığı altında şunları yazmıştır:

«Ne Amerika'nın iyi niyeti, ne de bizim iyi niyetimiz, Türkiye ile Amerika arasındaki ilişkileri Türkiye'nin yararına dönüştüremez. Washington için iyi olan her şeyin Türkiye için iyi olması mümkün değildir.

Evet... Türkiye'den Komer'in geri çekilmesi gereklidir...

Altıncı Filo heyulası, iki ayda bir Boğaz sularına dikilmemelidir.

Anadolu'daki Amerikan üsleri kaldırılmalıdır.

Ama yeter mi bu kadarı?
Elbette yetmez.

....

Son günlerde Amerikan basınında iyi niyetli görünen bir sürü makale ve yorum yayınlandı. Bizim basından da sözde iyi niyetli cevaplar verildi bunlara... Ne var ki bunların hepsi fasafisodur. Türkiye'nin silahlı kuvvetlerini, gözbebeği ordusunu bile gayrımilli objektif koşullar içine düşüren Amerikan modeli kalkınmayı topyekûn reddetmedikçe Türkiye'ye kurtuluş yoktur. Washington Anadolu'da bir Güney Amerika Cumhuriyeti yaratmak politikasını uyguladıkça Atatürk Türkiyesiyle zıtlaşması yoğunlaşacaktır. Bu zıtlaşma temelde yatarken yüzeyde her çeşit iyi niyet gösterisi iflasa mahkumdur. Düşünelim ki yoksul uluslara bir iyi niyet elçisi ve yüce bir ülkücü gibi görünen Kennedy dahi Küba buhranında Türkiye'nin sırtından Ruslarla pazarlığa girişmiştir. O Kennedy ki ölümünde nice Türk gözyaşı dökmüş, basınımızda nice ağıt yazılmıştır kendisine...

Biz yurdumuzda Amerikaya bağlı bir sektör bulunmasına karşıyız... Biz Amerikan modeli kalkınmaya karşıyız... Biz Atatürk'ün milli bağımsızlık ilkesinin sigortasını milli iktidar politikasında buluruz. Washington ise, Türkiye'de Atatürk ilkelerinin temel felsefesine aykırı kaleleri inşa etmekle meşgul.

Nasıl olur da yüzeydeki iyi niyet gösterileriyle bu büyük tezat çözümlenebilir?»

Akşam Gazetesi'nin diğer toplumcu yazarı İlhami Soysal ise, Mr. Heck'in konuşmasını çok daha realist şekilde değerlendirmiştir:

«Bay Başkonsolos, kapatmasına arada bir kaçamak yapma izni verir gibi, Pakistan'ı da örnek göstermekte, ben istediğim zaman koynunuza girip «Rahatlıyayım» sonra istediğini bir ölçüde yap, dercesine, «Pakistanlılar, Sovyet yardımı da alıyorlar, bununla beraber Amerika ve diğer demokratik ülkelerle ilişkilerini de iyi bir müttefik olarak sürdürüyorlar» diyebilmektedir. Bay Komer'den sonra ortaya çıkan Bay Douglas Heck'in bu demeci de her gerçek milliyetçi ve Atatürkçü tarafından dikkatle okunmalı, bir iyice değerlendirilmelidir. Amerikalılar Türkiye ile Türkleri nasıl görmektedirler, bu konudaki binbir örnekten biri olan bu sonuncu örnek de bir kenara konulmalı, ondan sonra karar verilmelidir.»

Teşhis büyük yerden!

Bir dostum Dolmabahçe yolundan Taksim'e doğru giden kalabalıktan ürker. Sözde işçi ve öğrenci adı takılan topluluk gerçekte bir TİP seferberliği idi. Dostum, aralarında haydut yüzlü adamlar gördüm, diyordu.

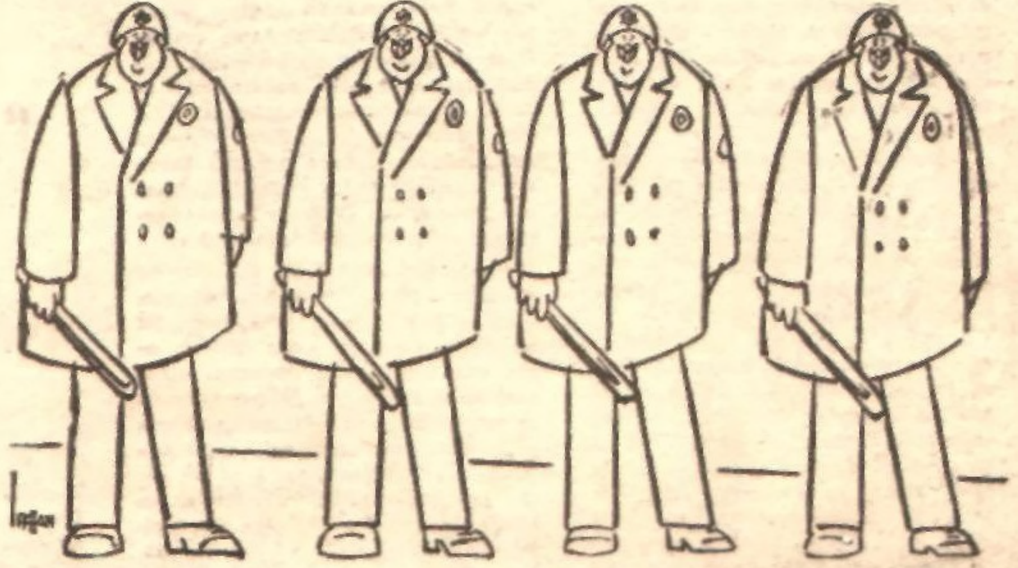
....

Amerika teşhisini koymuştur: Türkiye'de Amerikan düşmanlığı bir marksist harekettir. Bir halk hareketi değildir.

FALİH RIFKI ATAY
(Dünya - 23.2.1969)

haftanın karikatürü

İstifası istenen Sükan, «Toplum Polisi vazifesini yapmıştır» dedi. (BASINDAN)

TOPLUM POLİSİ

(Turhan Selçuk, Yeni İstanbul 22.2.1969)

AP'deki ajanlar ve mikroplar!

AP kurulduğu günden beri içine ajanlar sızmışlardır. AP'de böylelerine kurucular arasından tutun da, her kademesinde rastlamak mümkündür ve rastladık da. Burada isim saymaya lüzum yoktur... Bunlar kendilerini bilirler.

AP Genel İdare Kurulu toplantılarını kelime, AP grup toplantılarını kelime kelime zabıt halinde tutup, zamanına göre çeşitli yerlere ve basına verenleri bilmiyor muyuz. Bunlar gruplardaki konuşmalarını, grup yönetim kurullarındaki konuşmalarını daha yapmadan ve hattâ o şekilde konuşmadan el altından basına verirler. Hattâ makaleler yazarlar...

İşte AP bu şartlar altında iktidar etmektedir.

Böyle mikropların temizleneceği günleri hararetle beklemekteyiz.

ABDULLAH URAZ
(Son Havadis - 24.2.1969)

Sıkmabaş'ı ağlatan erkek ses!

Salonda duvarları dahi titreten, duvarlara dahi his, şevk ve heyecan bahşeden o gür, o imanlı erkek sesini duymak kâfiydi.

Arslanlar gibi kükrüyordu. Benim ise gözümden kalbime inen yaşlarla, kalbimin çılgıncasına çarpışının karışımından husule gelen his gümbürtüsü belki bütün o alkışları bastıracak kadar kuvvetli bir hal almıştı.

Bu mücahid Türk evladını o anda gökteki melekler dahi alkışlamaktaydı.

Ve Kiverlioğlu konuşuyor coşuyor, konuşuyor coşturuyordu:

«Artık hedef, sokakları organize eden solcu gazetelerin rotatifleri olacaktır. Bu milletin yumruğu, kızıl gazetelerin dev rotatifleri üzerinde manşetlenecektir.»

ŞULE YÜKSEL ŞENLER
(Bugün - 24.2.1969)

ANT ● Haftalık Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sorumlu Müdürü: ALPAY KABACALI ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL ● Tel.: 27 81 09 ● P. K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL Ankara Temsilciliği: Tel.: 13 40 20 ● Dizgi: ESENÇIKLI MATBAASI ● Baskı: VATAN

● Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A. Ş. — Cağaloğlu - İstanbul, Tel.: 27 38 54 ● İstanbul Dağıtımı: FUAT BOTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL, Tel.: 27 89 49 ● Abone Şartları: Yıllık 44 Lira, Altı Aylık 22 Lira, Üç Aylık 11 Lira ● İlan: Santimi 25 Lira; Yayın ilanları yüzde 50 indirimlidir. ● Tek sütun 5 santimlik kutu yayın ilanları 50 Lira'dan kabul edilir. ● Gönderilen yazılar yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez